

Informacija o gospodarskim kretanjima

veljača 2022.

Sažetak

U posljednjem tromjesečju 2021. nastavio se rast gospodarske aktivnosti, no slabijim intenzitetom u usporedbi s ostvarenjima iz prethodnog dijela godine. Pritom se industrijska proizvodnja povećala, dok su se realni promet od trgovine na malo i građevinska aktivnost zadržali na razini iz trećeg tromjesečja iste godine. Tijekom četvrtog tromjesečja 2021. nastavio se daljnji rast zaposlenosti i smanjenje broja nezaposlenih pa su njihove vrijednosti krajem godine bile povoljnije u odnosu na razine prije izbijanja pandemije. Nastavio se ubrzavati i rast plaća. Godišnja stopa inflacije potrošačkih cijena ubrzala se u prosincu 2021. na 5,5% (s 4,8% u studenome), čemu su najviše pridonijele više cijene hrane, koje uz cijene energije sve više utječu na razinu ukupne inflacije. Nastavak provođenja akomodativne monetarne politike i dalje potiče nastavak pada kamatnih stopa banaka. No, vidljiva je promjena očekivanja na financijskim tržištima pa je i uz zadržavanje kamatnih stopa na tržištu novca na nultoj razini primjetan blagi porast prinosa na državne obveznice. Godišnji rast plasmana banaka iznosio je 3,9% na kraju 2021., jednako koliko i na kraju 2020. Pritom se rast plasmana stanovništvu više nego udvostručio, s 2,1% u prosincu 2020. na 4,5% u prosincu 2021., ponajprije kao rezultat snažnog rasta stambenih kredita te, u manjoj mjeri, oporavka gotovinskih nenamjenskih kredita. S druge strane, rast plasmana nefinancijskim poduzećima istodobno se usporio s 5,6% na 2,3%. Podaci Ministarstva financija upućuju na pogoršanje kretanja u javnim financijama u četvrtom tromjesečju 2021. u odnosu na isto razdoblje prethodne godine. Unatoč tome, manjak središnje države u 2021. bio je znatno manji u usporedbi s 2020., poglavito zbog snažnog oporavka poreznih prihoda.

Iako bi se rast gospodarske aktivnosti mogao usporiti na tromjesečnoj razini, model brze procjene realnog BDP-a upućuje na dvoznamenkastu godišnju stopu rasta u četvrtom tromjesečju 2021. (Slika 1.). Iz mjesečnih je podataka vidljiv porast industrijske proizvodnje za 1,2% u odnosu na prethodno tromjesečje, nakon dva tromjesečja pada (Slika 3.). Najviše je ojačala proizvodnja kapitalnih dobara, a povećala se i proizvodnja trajnih te netrajnih dobara za široku potrošnju, dok je proizvodnja intermedijarnih proizvoda i energije stagnirala (Slika 4.). Realni se promet od trgovine na malo u četvrtom tromjesečju 2021. zadržao na razini iz prethodna tri mjeseca, što je prva zabilježena stagnacija nakon pet uzastopnih tromjesečja rasta. Promatrano na mjesečnoj razini, u prosincu je ostvaren rast od 1,4%, nakon što je u listopadu i studenome bio zabilježen mjesečni pad (redom za 0,9% i 0,4%). Realna građevinska aktivnost zadržala se u listopadu i studenome 2021. na razini prosječnog ostvarenja iz prethodna tri mjeseca, pri čemu je povećan obujam radova na zgradama (0,8%), a smanjen obujam radova na ostalim građevinama (za 1,9%). Promatra li se na mjesečnoj razini, u studenome se fizički obujam građevinskih radova nastavio smanjivati treći mjesec zaredom (Slika 6.).

Indeks pouzdanja potrošača pao je u siječnju 2022. u odnosu na prosinac 2021., stoga se nastavila tendencija pogoršavanja koja se bilježi od sredine prošle godine. Kada je riječ o poslovnim očekivanjima, u siječnju se na mjesečnoj razini nastavila tendencija oporavka optimizma poslovnih subjekata u građevinarstvu, industriji i uslugama, dok su se očekivanja u trgovini pogoršala. Indeksi poslovnih očekivanja tako se nalaze vrlo blizu pretpredmijske razine (Slika 8.).

Unatoč pogoršanju epidemiološke situacije i znatno manjem obuhvatu subvencioniranih radnika zaposlenost je tijekom listopada i studenoga 2021., prema sezonski prilagođenim podacima, nastavila rasti sličnim intenzitetom kao i tijekom ljetnih mjeseci, ali u prosincu je broj zaposlenih stagnirao. Gledano ukupno na razini četvrtog tromjesečja, zaposlenost je porasla za 0,7% u odnosu na prethodna tri mjeseca. U usporedbi s prosincem 2019. u prosincu 2021. bilo je za 26 tisuća ili 1,7% zaposlenih više, dok ih je u usporedbi s prosincem 2020. godine bilo za 35 tisuća ili 2,3% više (Slika 15.). Na rast potražnje za radom upućuje i snažni rast stope slobodnih radnih mjesta (Slika 16.). Broj nezaposlenih tijekom četvrtog tromjesečja 2021. također se nastavio smanjivati sličnim intenzitetom kao i u prethodna tri mjeseca i prvi se put spustio ispod vrijednosti ostvarenih u istom razdoblju 2019. godine. Administrativna stopa nezaposlenosti u

prosincu 2021. spustila se na 7,0% radne snage, a anketna stopa nezaposlenosti prema posljednjim dostupnim podacima za treće tromjesečje 2021. godine na 7,2%.

Prosječna nominalna bruto plaća nastavila je rasti šesto tromjesečje zaredom, pri čemu se taj rast ubrzao s približavanjem kraja godine, te je u četvrtom tromjesečju bila viša za 1,5% u odnosu na prethodno tromjesečje (Slika 17.). U usporedbi s četvrtim tromjesečjem 2020. godine nominalna bruto plaća u četvrtom tromjesečju 2021. bila je viša za 4,7%. Istodobno je nominalna neto plaća zbog poreznog rasterećenja pokazala još izraženiji rast, od 6%, ali je njezina kupovna moć porasla samo za 1,1% pod utjecajem povećanja potrošačkih cijena. Iako se recentni rast plaća u prvom redu odnosi na privatni sektor, tijekom posljednje tri godine snažnije su rasle plaće u javnom sektoru.

Godišnja stopa inflacije povećala se na 5,5%, s 4,8% u studenome (Slika 19.). Na porast inflacije upućuje i dinamika tekućih pokazatelja inflacije (Slika 18.). Nakon što je u prethodnih devet mjeseci najveći doprinos godišnjoj stopi inflacije davala energija, u prosincu 2021. najveći su doprinos (2,4 postotna boda) dali prehrambeni proizvodi (uključujući pića i duhan). Pritom se ubrzao rast cijena gotovo svih potkomponentata hrane, što je u znatnoj mjeri povezano s prelijevanjem poskupljenja prehrambenih sirovina i energije na svjetskom tržištu i pozitivnim učinkom baznog razdoblja, odnosno smanjenjem tih cijena krajem 2020. godine. Nadalje, u prosincu se povećao doprinos industrijskih proizvoda ukupnoj inflaciji, na što je najviše djelovalo povećanje godišnje stope promjene cijena odjeće i obuće (zbog toga što je sezonsko sniženje bilo manje izraženo nego u prosincu 2020.) te vozila. Uz to, blago se povećao doprinos cijena usluga, ponajviše zbog ubrzavanja godišnjeg rasta cijena komunikacijskih usluga. Nasuprot tome, energija je jedina komponenta čiji se doprinos inflaciji u prosincu smanjio, što odražava učinak baznog razdoblja, tj. povećanje cijena naftnih derivata u prosincu 2020. godine.¹ Godišnja stopa temeljne inflacije (koja ne uključuje cijene poljoprivrednih proizvoda i energije ni cijene proizvoda koje se administrativno reguliraju) povećala se s 3,6% u studenome na 4,6% u prosincu (Tablica 1.), pri čemu je godišnji rast cijena dobara dosegnoo 5,4%, dok je inflacija cijena usluga ostala relativno niska (2,3%). Snažnije prelijevanje rasta cijena energije i sirovina na svjetskim tržištima na cijene robe djelomično

¹ Prosječna cijena barela sirove nafte tipa Brent u siječnju 2022. povećala se za oko 15% u odnosu na prethodni mjesec, što je utjecalo na rast cijena naftnih derivata na domaćem tržištu.

pokazuje da je povećanje potražnje za dobrima izrazitije od povećanja potražnje za uslugama u uvjetima pandemije. Usto je od sredine 2021. primjetljivo znatnije prelijevanje rasta cijena energije i ostalih sirovina, te porasta cijena intermedijarnih proizvoda (kao što su poluvodiči), zbog uskih grla u opskrbnim lancima, na proizvođačke i potrošačke cijene dobara. Na razini cijele 2021. prosječna godišnja stopa inflacije potrošačkih cijena ubrzala se na 2,6% (s 0,1% u 2020.), odnosno na 2,7% prema harmoniziranom indeksu potrošačkih cijena, što je malo više od prosječne godišnje stope inflacije u europodručju (2,6%).

Tijekom četvrtog tromjesečja 2021. zabilježen je primjetan rast robne razmjene s inozemstvom, što se ponajprije odnosi na robni izvoz, koji je u listopadu i studenome bio za 15,7% veći u odnosu na prosjek prethodnih triju mjeseci (Slika 10.). Povoljno je na izvozna ostvarenja djelovao izrazit porast izvoza energenata (osobito električne energije te nafte i naftnih derivata), zatim proizvoda tekstilne industrije i kapitalnih proizvoda. Istodobno je ukupan robni uvoz porastao za 7,5% (Slika 11.), što je ponajviše rezultat većeg uvoza zemnog i industrijskog plina, potom proizvoda metalne i tekstilne industrije te kapitalnih proizvoda (Slika 12.). Za razliku od toga, uvoz nafte i naftnih derivata primjetno se smanjio. Budući da je rast izvoza bio snažniji od rasta uvoza, ukupan se manjak u robnoj razmjeni s inozemstvom smanjio za 6,8% (Slika 13.), dok se, isključujući trgovinu energentima, manjak povećao (za 8,5%). Uzmimo li se u obzir i prvi agregatni podaci za prosinac, rast ukupnoga robnog izvoza i uvoza dodatno se ubrzao. Tako je, u odnosu na prosjek prethodnog tromjesečja, ukupan robni izvoz u četvrtom tromjesečju bio veći za 16,6%, a ukupan robni uvoz za 8,0%, dok je smanjenje ukupnog manjka bilo izraženije negoli samo u listopadu i studenome te je iznosilo 9,8%.

Na kraju siječnja nominalni tečaj kune prema euru iznosio je 7,53 EUR/HRK (Slika 23.), što je deprecijacija od 0,2% u usporedbi s krajem 2021. godine. S druge strane, dnevni nominalni tečaj bio je niži za 0,4% u odnosu na kraj siječnja prošle godine. Nakon što je na kraju prosinca ostao gotovo nepromijenjen u odnosu na kraj studenoga, nominalni efektivni tečaj kune tijekom siječnja deprecirao je za 0,6%. Uz slabljenje prema euru, deprecijaciji nominalnoga efektivnog tečaja u siječnju pridonijelo je slabljenje kune prema većini ostalih valuta glavnih vanjsko-trgovinskih partnera.

Kratkoročne kamatne stope na europskom tržištu novca nisu se znatnije mijenjale tijekom prosinca 2021. i siječnja 2022. godine. Eurska kratkoročna kamatna stopa €STR² krajem siječnja bila je gotovo nepromijenjena, na razini od -0,58%, a u istom je razdoblju šestomjesečni EURIBOR tek neznatno porastao, na -0,51% (Slika 25.). S druge strane, prinosi na desetogodišnje državne obveznice SAD-a i Njemačke porasli su. U okružju rastuće inflacije očekivanje pooštavanja monetarne politike povećalo je prinose na dugoročne državne obveznice usporedivih zemalja tijekom studenoga i prosinca, posebno u Poljskoj, Mađarskoj i Rumunjskoj. Premije za rizik europskih zemalja s tržištima u nastajanju bile su stabilne na kraju prošle i početkom ove godine (Slika 26.), s iznimkom Poljske i Hrvatske, čije su se premije za rizik blago smanjile. Pritom je premija za rizik Hrvatske krajem siječnja iznosila 73 bazna boda, stoga su se nastavile bilježiti malo više vrijednosti u odnosu na usporedive zemlje Srednje i Istočne Europe, osim Rumunjske.

Slobodna novčana sredstva banaka dosegla su dosad

najvišu zabilježenu razinu. Tako je prosječni dnevni višak kunske likvidnosti domaćega bankovnog sustava u siječnju iznosio 76,9 mlrd. kuna (Slika 59.), naprema 65,9 mlrd. kuna u prethodnoj godini. U takvim uvjetima izdašne kunske likvidnosti promet na domaćem međubankovnom prekonoćnom tržištu nije ostvaren još od travnja 2020. godine. Što se tiče ostalih segmenata prekonoćnoga novčanog tržišta, implicitna kamatna stopa izvedena iz trgovanja banaka ugovorima o valutnoj razmjeni povećala se u siječnju na 0,09% (Slika 28.), dok se kamatna stopa na trgovanje banaka depozitnim novcem blago smanjila, na -0,01%. Pritom prekonoćni promet repo poslovima banaka nije ostvaren. Kamatna stopa na jednogodišnje kunske trezorske zapise Ministarstva financija tijekom siječnja tek se neznatno povećala: na 0,01% nakon 0,00% u studenome prethodne godine. Glede dugoročnih hrvatskih državnih obveznica, tijekom studenoga i prosinca prinosi su blago porasli pa je krajem prethodne godine prinos na desetogodišnju eursku obveznicu iznosio 1,18%, a na osmogodišnju kunsku obveznicu 0,38%. Početkom veljače država je na domaćem tržištu kapitala izdala osmogodišnju obveznicu u iznosu od 1 mlrd. EUR uz valutnu klauzulu i prinos od 1,39%. U prosincu prethodne godine tržišni prinos na jedanaestogodišnju državnu obveznicu uz valutnu klauzulu iznosio je 1,05%, što upućuje na rast troškova financiranja na početku ove godine.

Kamatna stopa na prvi put ugovorene kredite poduzećima smanjila se u prosincu za 49 baznih bodova na dosad najnižju razinu od 1,30% (Slika 32.). Zamjetnom mjesečnom padu uglavnom su pridonijeli pad kamatne stope na kredite velikim poduzećima i iznimno veliki iznos prvi put ugovorenih kredita velikim poduzećima. U godini kao cjelini pad troškova financiranja poduzeća iznosio je 87 baznih bodova (Slika 33.), čemu je najviše pridonio pad kamatnih stopa na kredite za obrtna sredstva i kredite velikim poduzećima. Što se tiče stanovništva, kamatna stopa na prvi put ugovore kredite ovom sektoru u prosincu se smanjila za 22 bazna boda i iznosila je 3,94% (Slika 36.), a tome je najviše pridonio pad udjela gotovinskih nenamjenskih kredita u ukupnom financiranju (-9 baznih bodova), koji imaju relativno više kamatne stope (Slika 38.), ali i smanjenje kamatnih stopa na većinu kredita stanovništvu. Na godišnjoj su razini troškovi financiranja stanovništva veći za 31 bazni bod (Slika 37.), što je rezultat strukture financiranja (48 baznih bodova), poglavito izostanka subvencioniranja stambenih kredita u prosincu 2021. godine. Naime, razina kamatnih stopa na stambene kredite najniža je od svih glavnih vrsta financiranja stanovništva pa u mjesecima sa znatnim iznosima odobrenih stambenih kredita dolazi do pada ukupne kamatne stope na prvi put ugovorene kredite ovom sektoru. Nasuprot utjecaju strukture financiranja, kamatne stope na kredite stanovništvu uglavnom su se smanjile. Kada je riječ o depozitima, kamatne stope na oročene depozite stanovništva i poduzeća ostale su tijekom prosinca gotovo nepromijenjene (slike 39. i 40.). U skladu s opisanim kretanjima razlika između kamatnih stopa na ukupne nove kredite i depozite zamjetno se smanjila, na 3,3 postotna boda, dok se razlika za njihova stanja neznatno smanjila, na 3,6 postotnih bodova (Slika 42.).

Monetarna kretanja u prosincu obilježio je porast ukupnih likvidnih sredstava (M4) za 1,8 mlrd. kuna (0,4%, na osnovi transakcija), što je rezultat porasta neto domaće aktive (NDA), dok se neto inozemna aktiva (NIA) monetarnog sustava smanjila. U strukturi NDA-a najviše su porasli plasmani nefinancijskim poduzećima te, manje izraženo, i neto potraživanja od središnje države (Slika 44.). Za NIA-u monetarnog sustava zabilježeno je uobičajeno sezonsko smanjenje u prosincu uz istodobnu promjenu strukture. Tako je snažan porast depozita domaćih banaka u sustavu TARGET2 i deviznih depozita središnje države kod

2 Od 3. siječnja 2022. prekonoćna kamatna stopa na bankovnom tržištu europodručja EONIA zamjenjuje se stopom €STR, novom eurskom kratkoročnom referentnom kamatnom stopom koja odražava veleprodajne troškove eurskoga neosiguranog prekonoćnog pozajmljivanja banaka iz europodručja. Više na: <https://www.hnb.hr/-/str-nova-referentna-kamatna-stopa-europske-sredisnje-banke>.

HNB-a znatno povećao NIA-u HNB-a, a smanjio NIA-u kreditnih institucija. U odnosu na kraj 2020. rast ukupnih likvidnih sredstava u 2021. ubrzao se na 10,4%, s 9,1% (Slika 54.), što je odraz snažnog ubrzanja rasta NIA-e i zamjetnog usporavanja rasta NDA-a na godišnjoj razini. Ubrzanju rasta NIA-e pridonijelo je povećanje viška na tekućem i kapitalnom računu platne bilance, a na usporavanje rasta NDA-a utjecale su manje potrebe za zaduživanjem središnje države kod monetarnih institucija. Godišnji rast novčane mase (M1) također se ubrzao i nalazi se na vrlo visokoj razini (18,0% u 2021., 17,0% u 2020., Slika 53.). Ostvareno je i ubrzanje stope rasta kvazinovca s 3,6% na 4,4% na godišnjoj razini, čemu je najviše pridonio rast deviznih depozita kućanstava i poduzeća.

Ukupni plasmani monetarnih institucija domaćim sektorima (osim središnje države) također su porasli tijekom prosinca, i to za 2,8 mlrd. kuna ili 1,1% (na osnovi transakcija) u odnosu na studeni. Rast plasmana na mjesečnoj razini rezultat je u prvom redu rasta plasmana nefinancijskim poduzećima, koji je iznosio 2,5 mlrd. kuna (2,8%), od čega se 1,1 mlrd. kuna odnosi na ulaganja u obveznice, a blago su porasli i plasmani ostalim domaćim sektorima (0,4 mlrd. kuna). U prosincu 2021. kod plasmana stanovništvu prvi je put nakon travnja 2020. zabilježen blagi pad, od 0,1 mlrd. kuna (0,1%), što je povezano sa smanjenjem stanja prekoračenja po transakcijskim računima (0,3 mlrd. kuna) i gotovinskih nenamjenskih kredita (0,1 mlrd. kuna), dok su stambeni krediti nastavili rasti (0,3 mlrd. kuna). Na godišnjoj razini rast ukupnih plasmana iznosio je 3,9%, jednako koliko i na kraju 2020. godine (Slika 45.). Promatrano po sektorima, u 2021. najviše su rasli plasmani stanovništvu (6,1 mlrd. kuna), pri čemu se njihova stopa rasta više nego udvostručila, s 2,1% na kraju 2020. na 4,5% na kraju 2021. (Slika 47.). Osobito su snažno porasli stambeni krediti (5,7 mlrd. kuna), čiji se rast ubrzao sa 7,5% na 9,2%, te u manjoj mjeri gotovinski nenamjenski krediti, kod kojih je, nakon smanjenja od 1,3% u 2020., tijekom protekle godine zabilježen porast od 1,2 mlrd. kuna, te je njihova stopa rasta dosegla 2,3%. Plasmanima nefinancijskim poduzećima, uz porast od 2,0 mlrd. kuna tijekom 2021., usporio se rast na godišnjoj razini s 5,6% u 2020. na 2,3% u 2021. (Slika 46.), pri čemu je stopa rasta u 2020. bila povišena jer su nefinancijska poduzeća refinancirala inozemni dug zaduživanjem kod domaćih kreditnih institucija.

Bruto međunarodne pričuve porasle su tijekom siječnja za 0,6 mlrd. EUR ili 2,3% u odnosu na kraj 2021. godine, te su na kraju mjeseca iznosile 25,6 mlrd. EUR (Slika 61.). Neto raspoložive pričuve u istom su razdoblju ostale nepromijenjene, pa su na kraju siječnja iznosile 20,9 mlrd. EUR. U usporedbi sa siječnjem 2021. godine neto raspoložive pričuve povećale su se za 3,2 mlrd. EUR ili 18,4%.

Nakon izrazito snažnog smanjenja tijekom trećeg tromjesečja, u listopadu i studenome 2021. neto inozemne obveze domaćih sektora primjetno su se povećale, za 0,5 mlrd. EUR (Slika 65.). Tome je poglavito pridonijelo pogoršanje neto inozemne

pozicije kreditnih institucija, ponajprije zbog uobičajenog smanjenja inozemne imovine akumulirane zahvaljujući priljevu deviza tijekom vrhunca turističke sezone u ljetnim mjesecima. Osim toga, iako u znatno manjoj mjeri, pogoršala se neto inozemna pozicija središnje banke.³ S druge strane, neto inozemne obveze ostalih domaćih sektora, uključujući one na osnovi izravnih ulaganja, osjetno su se tijekom listopada i studenoga smanjile zahvaljujući rastu potraživanja, dok su se neto inozemne obveze države blago smanjile. Ukupan je bruto inozemni dug na kraju studenoga 2021. iznosio 44,5 mlrd. EUR, što je za 0,2 mlrd. EUR više negoli na kraju trećeg tromjesečja (Slika 67.).

Podaci prema metodologiji ESA 2010, dostupni za treće tromjesečje 2021., upućuju na nastavak povoljnih proračunskih ostvarenja iz prethodnog dijela godine pa je tako na razini prvih devet mjeseci 2021. manjak opće države iznosio 6,2 mlrd. kuna, što je za 13,4 mlrd. kuna manje u odnosu na isto razdoblje 2020. Snažan pad manjka u prva tri tromjesečja 2021. ponajprije odražava relativno brz i snažan oporavak gospodarske aktivnosti i posljedični rast poreznih prihoda (uključujući prihode od socijalnih doprinosa). Ukupni su se prihodi opće države povećali za 15,4%, pri čemu su rastu najviše pridonijeli prihodi od neizravnih poreza s obzirom na oporavak osobne potrošnje i izvoza turističkih usluga. Istodobno su prihodi od izravnih poreza dali blagi negativan doprinos kretanju ukupnih prihoda, što donekle odražava utjecaj petog kruga poreznih izmjena, ponajviše u sustavu poreza na dohodak. Ukupni rashodi opće države pokazuju rast od 4,3%, kojem su ponajviše pridonijeli rashodi za zaposlene, odražavajući u velikoj mjeri povećanje osnovice za obračun plaća u državnim i javnim službama, te rashodi za socijalne naknade. S druge strane, snažno su se smanjili rashodi za subvencije zbog pada isplaćenih potpora za očuvanje radnih mjesta te rashodi za kamate zbog povoljnih uvjeta financiranja na tržištu kapitala.

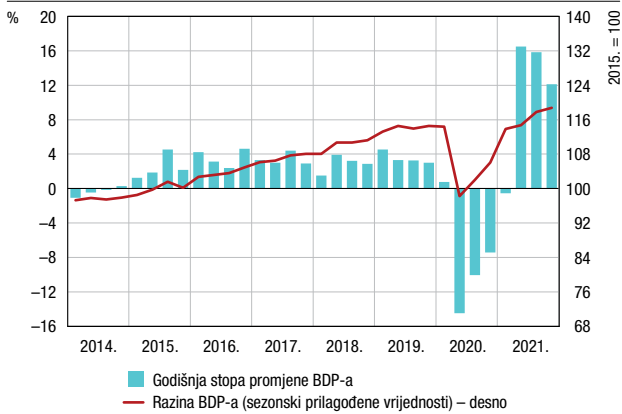
Podaci Ministarstva financija⁴ za posljednje tromjesečje 2021. upućuju na zamjetno pogoršanje salda krajem prethodne godine. Na razini središnje države ostvaren je manjak od 11,1 mlrd. kuna, a u istom je razdoblju 2020. manjak iznosio 7,2 mlrd. kuna, pri čemu navedena kretanja odražavaju brži rast rashoda (+16,8%) u odnosu na prihode (+10,8%). Ipak, promatrajući podatke na razini cijele 2021. godine, zabilježeno je znatno poboljšanje salda s obzirom na povoljna kretanja u prva tri tromjesečja 2021. te je manjak središnje države iznosio 14,0 mlrd. kuna (3,2% ocijenjenoga BDP-a u 2021.), što je za oko 8,6 mlrd. kuna (2% ocijenjenoga BDP-a) manje u odnosu na manjak ostvaren u 2020. godini.

Na kraju listopada dug konsolidirane opće države iznosio je 344,4 mlrd. kuna, odnosno za 14,1 mlrd. kuna više nego na kraju 2020. godine. Kada je riječ o relativnom pokazatelju javnog duga na kraju listopada, zbog snažnog rasta gospodarske aktivnosti omjer javnog duga i BDP-a zamjetno je smanjen, na 79,7% ocijenjenoga BDP-a s 87,3% BDP-a, koliko je iznosio na kraju 2020. godine.

3 Tijekom prethodnog tromjesečja na devizni račun države kod HNB-a pristigle su velike uplate (predujem Europske komisije za potrebe provođenja Nacionalnog plana oporavka i otpornosti te priljevi iz ostalih fondova EU-a), ali je država u studenome podigla još više deviznih sredstava sa svojeg računa kod HNB-a (pritom je najveći dio prodala upravo HNB-u).

4 Saldo proračuna i ukupni prihodi i rashodi odnose se na mjesečne podatke za središnju državu, državnu upravu i podsektore socijalne sigurnosti, koje prema zahtjevima Direktive Vijeća 2011/85/EU objavljuje Ministarstvo financija prije kraja sljedećega kalendarskog mjeseca. Objavljeni podaci odnose se na jedinice opće države prema obuhvatu statističke metodologije ESA 2010, osim podataka za lokalnu državu, koji se objavljuju tromjesečno. Pojedine stavke prihoda i rashoda temelje se na podacima o državnom proračunu prema metodologiji računskog plana.

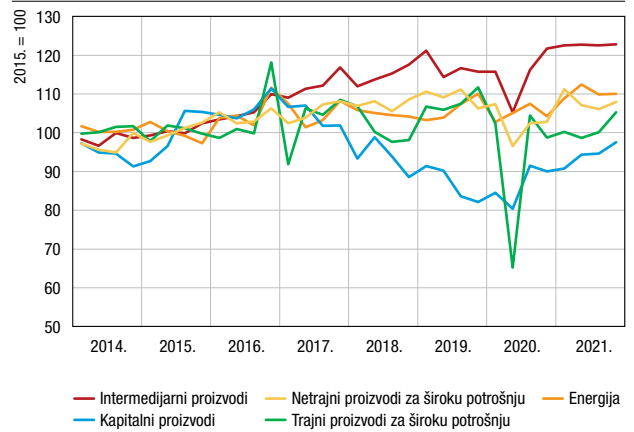
Slika 1. Tromjesečni bruto domaći proizvod
sezonski prilagođene realne vrijednosti

Napomena: Podatak za četvrto tromjesečje 2021. odnosi se na Mjesečni pokazatelj realne gospodarske aktivnosti HNB-a, procijenjen na temelju podataka objavljenih do 31. siječnja 2022.

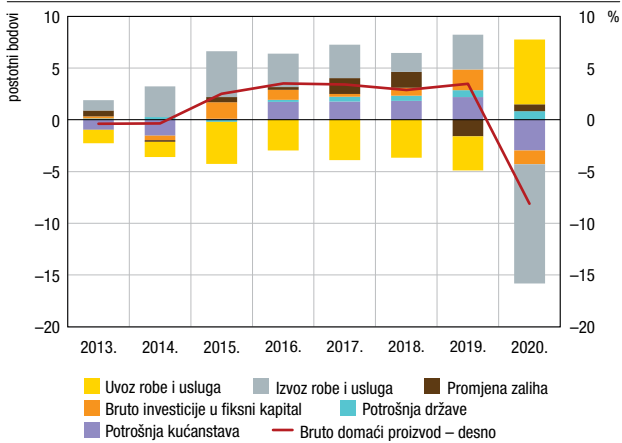
Izvori: DZS (sezonska prilagodba HNB-a); izračun HNB-a

Slika 4. Industrijska proizvodnja prema glavnim industrijskim grupacijama
sezonski prilagođeni indeksi

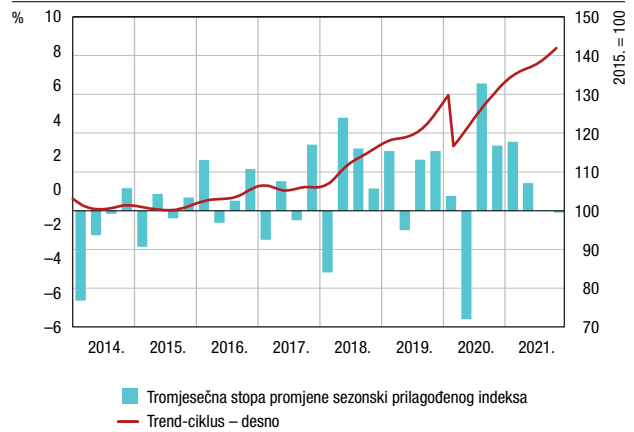
Izvor: DZS (sezonska prilagodba HNB-a)

Slika 2. Promjena BDP-a
doprinosi po komponentama

Izvor: DZS

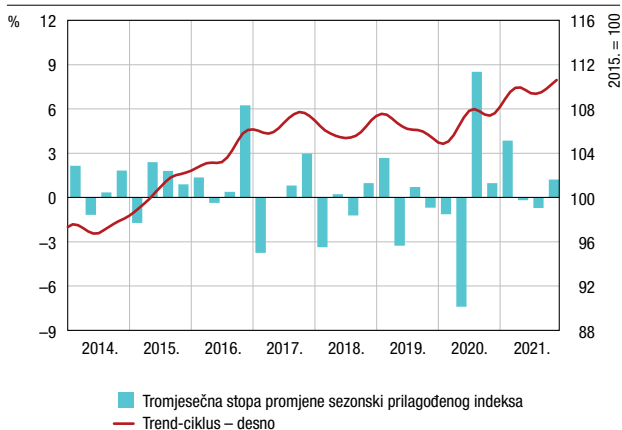
Slika 5. Fizički obujam građevinskih radova

Podatak za četvrto tromjesečje 2021. odnosi se na listopad i studeni.

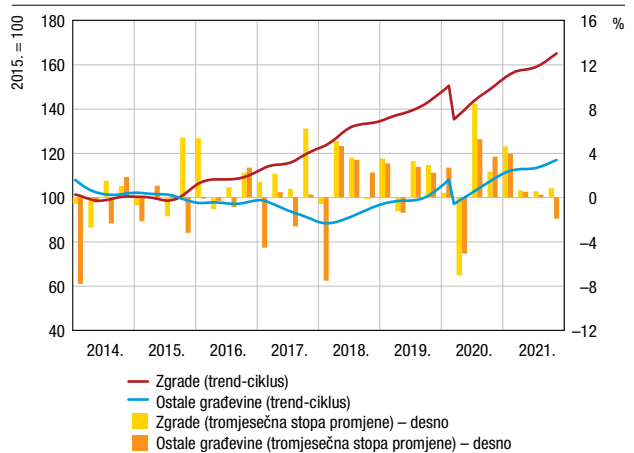
Izvor: DZS (sezonska prilagodba HNB-a)

Slika 3. Industrijska proizvodnja

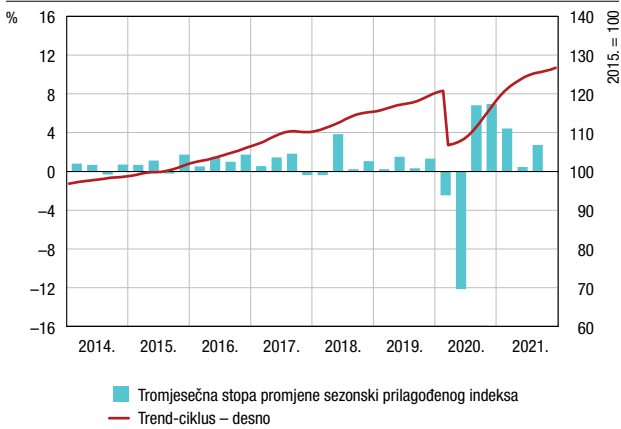
Izvor: DZS (sezonska prilagodba HNB-a)

Slika 6. Zgrade i ostale građevine

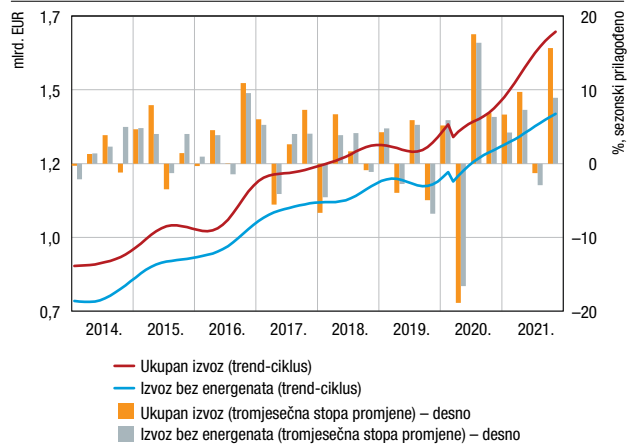
Izvor: DZS (sezonska prilagodba HNB-a)

Slika 7. Realni promet od trgovine na malo

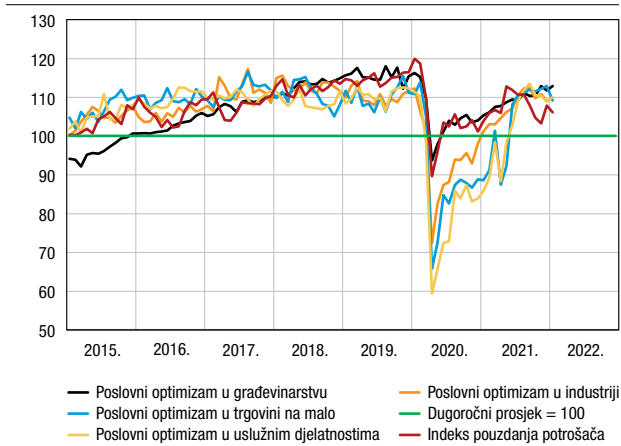
Izvor: DZS (sezonska prilagodba HNB-a)

Slika 10. Robni izvoz (fob)

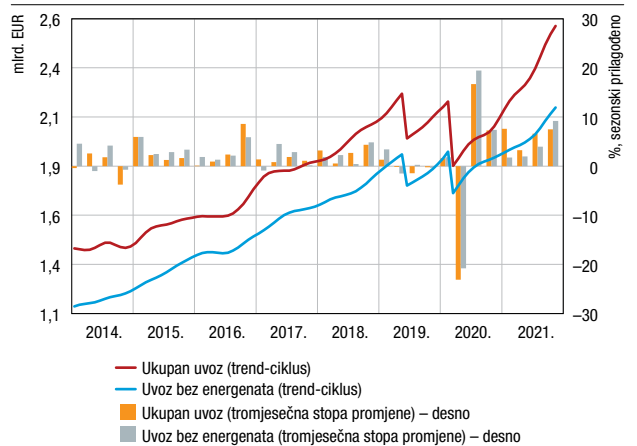
Napomena: Podaci za četvrto tromjesečje 2021. odnose se na listopad i studeni.
Izvor: DZS (sezonska prilagodba HNB-a)

Slika 8. Pokazatelji potrošačkog i poslovnog optimizma standardizirane desezonirane vrijednosti

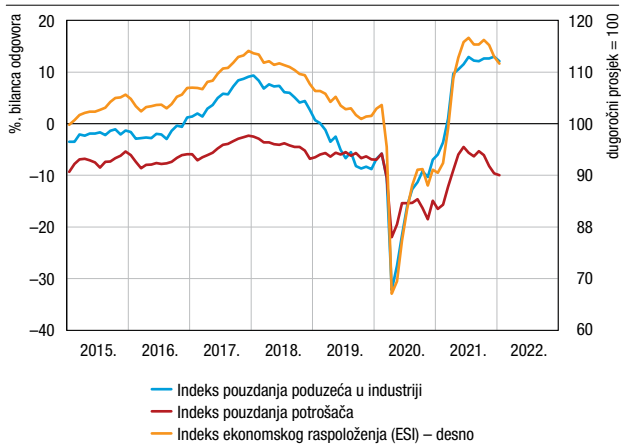
Izvori: Ipsos; HNB (sezonska prilagodba HNB-a)

Slika 11. Robni uvoz (cif)

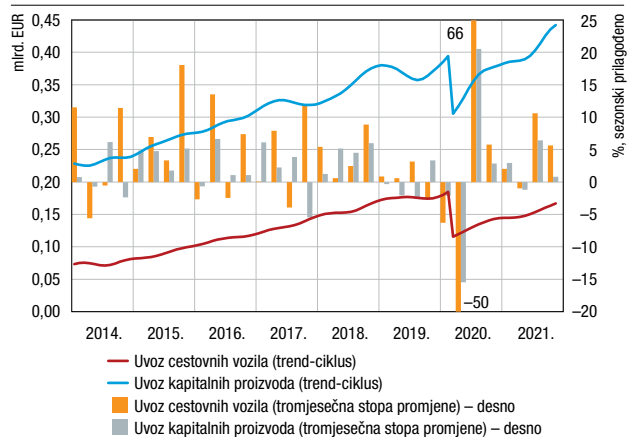
Napomena: Podaci za četvrto tromjesečje 2021. odnose se na listopad i studeni.
Izvor: DZS (sezonska prilagodba HNB-a)

Slika 9. Indeksi pouzdanja u EU-u sezonski prilagođene serije

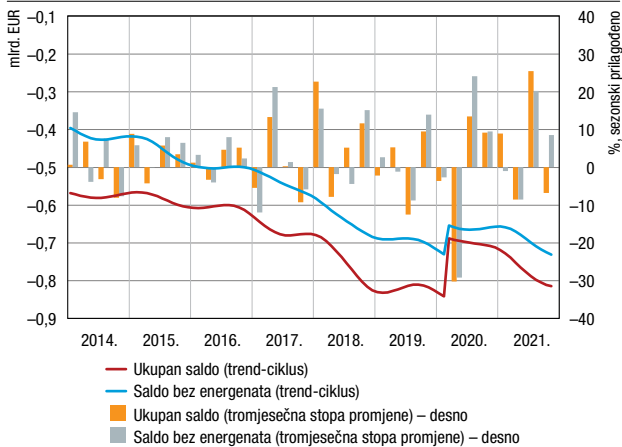
Napomena: Podaci zaključno sa siječnjem 2022.
Izvor: Eurostat

Slika 12. Uvoz kapitalnih proizvoda i cestovnih vozila (cif)

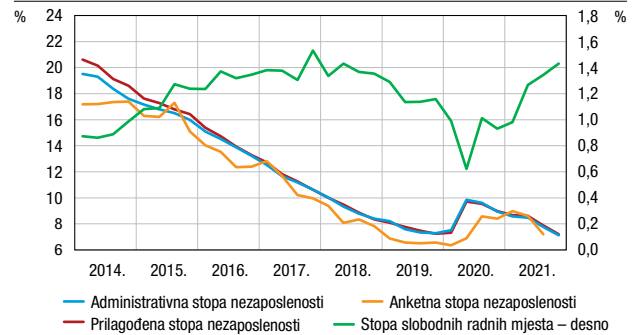
Napomena: Uvoz kapitalnih proizvoda odnosi se na odsjeke SMTK-a 71 – 77. Podaci za četvrto tromjesečje odnose se na listopad i studeni.
Izvor: DZS (sezonska prilagodba HNB-a)

Slika 13. Saldo robe razmjene

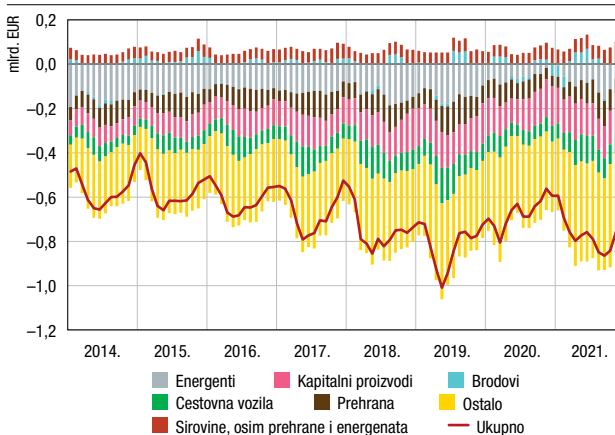
Napomena: Podaci za četvrto tromjesečje 2021. odnose se na listopad i studeni.
Izvor: DZS (sezonska prilagodba HNB-a)

Slika 16. Stope nezaposlenosti i slobodnih radnih mjesta sezonski prilagođeni podaci

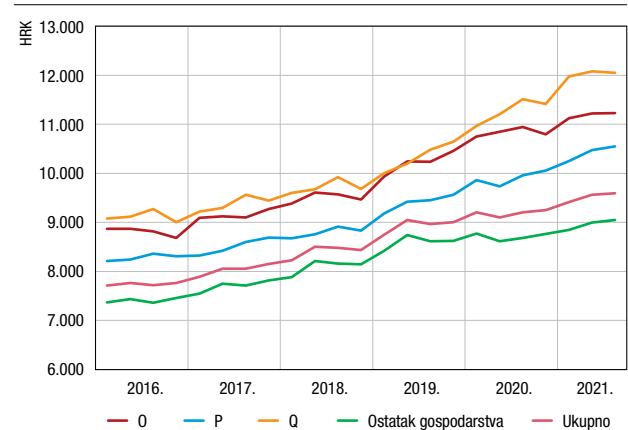
Napomene: Pri izračunu administrativne stope nezaposlenosti od siječnja 2015. uzimaju se podaci o zaposlenosti prikupljeni iz obrasca JOPPD. Podaci o zaposlenosti revidirani su unatrag od siječnja 2016. do prosinca 2019. Prilagođena stopa nezaposlenosti procjena je HNB-a i računa se kao udio broja administrativno nezaposlenih u aktivnom stanovništvu (nezaposlene osobe i osiguranici HZMO-a). Stopa slobodnih radnih mjesta računa se kao udio slobodnih radnih mjesta u ukupnoj potražnji za radom (zbroj osiguranika HZMO-a i slobodnih radnih mjesta).
Izvori: DZS; HZZ; izračun HNB-a (sezonska prilagodba HNB-a)

Slika 14. Saldo robe razmjene po skupinama proizvoda

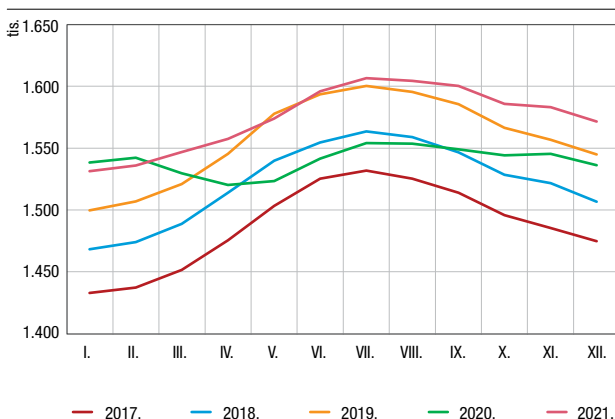
Napomena: Serije su prikazane kao tročlani pomični prosjeci mjesečnih podataka. Podaci zaključno sa studenim 2021.
Izvor: DZS

Slika 17. Prosječna nominalna bruto plaća po djelatnostima NKD-a originalni podaci

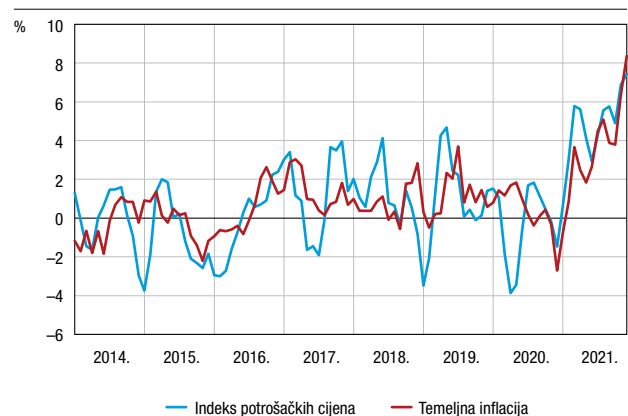

Napomena: O – Javna uprava i obvezno socijalno osiguranje, P – Obrazovanje, Q – Zdravstvo
Izvori: DZS; izračun HNB-a

Slika 15. Zaposlenost originalni podaci

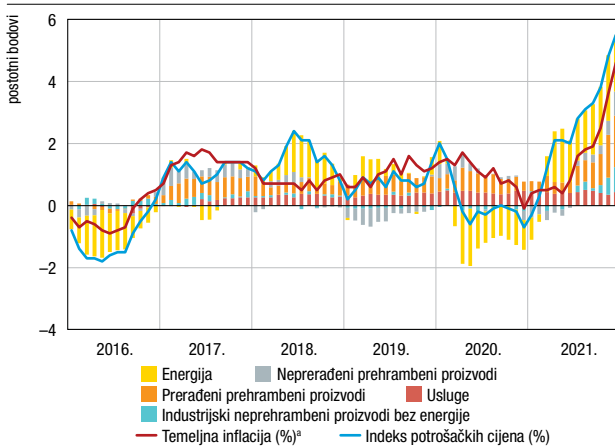

Izvor: HZMO

Slika 18. Indeks potrošačkih cijena i temeljna inflacija mjesečne stope promjene na godišnjoj razini^a

^a Mjesečna stopa promjene izračunata je iz tromjesečnoga pomičnog prosjeka sezonski prilagođenih indeksa potrošačkih cijena.
Izvori: DZS; izračun HNB-a

Slika 19. Godišnje stope inflacije i doprinosi komponenta inflaciji potrošačkih cijena

^a Temeljna inflacija ne uključuje cijene poljoprivrednih proizvoda i energije ni cijene proizvoda koje su administrativno regulirane.

Izvori: DZS; izračun HNB-a

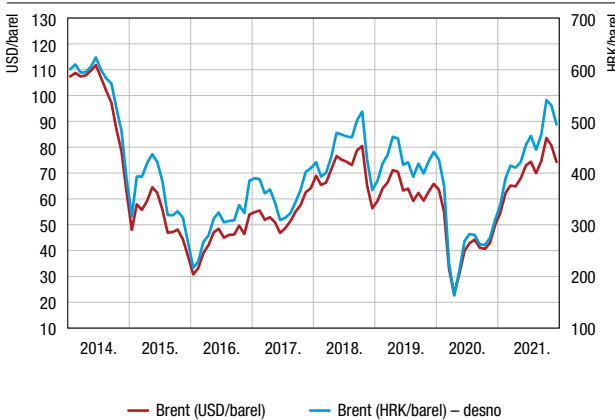
Tablica 1. Cjenovni pokazatelji godišnje i mjesečne stope promjene

	Godišnje stope		Mjesečne stope	
	XI. 21.	XII. 21.	XII. 20.	XII. 21.
Indeks potrošačkih cijena i njegove komponente				
Ukupni indeks	4,8	5,5	-0,6	0,0
Energija	12,8	11,0	1,4	-0,2
Nepređeni prehrambeni proizvodi	5,3	9,0	-0,8	2,7
Prerađeni prehrambeni proizvodi	5,8	7,0	-0,5	0,7
Industrijski neprehrambeni proizvodi bez energije	2,1	3,1	-2,4	-1,5
Usluge	1,4	1,7	0,0	0,3
Ostali cjenovni pokazatelji				
Temeljna inflacija	3,6	4,6	-1,2	-0,1
Indeks proizvođačkih cijena industrije na domaćem tržištu	19,8	19,6	1,0	0,8
Cijene sirove nafte Brent (USD)	88,1	49,0	16,1	-8,0
HWWI agregatni indeks cijena sirovina (bez energenata, USD)	28,7	22,7	7,8	2,7

Napomena: Prerađeni prehrambeni proizvodi uključuju alkohol i duhan.

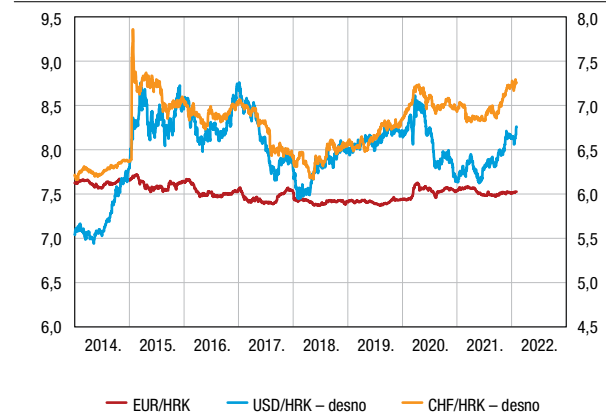
Izvori: DZS; Bloomberg; HWWI

Slika 20. Cijene sirove nafte (Brent)

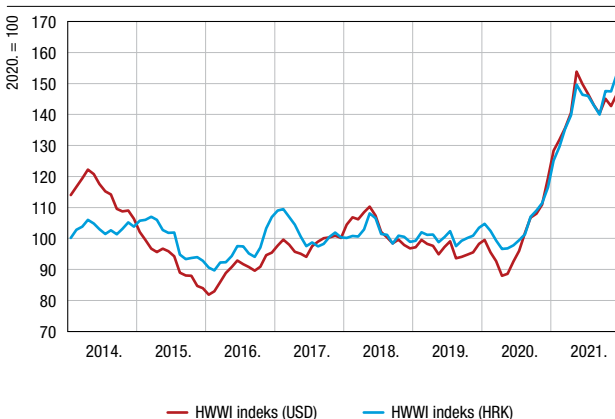
Izvori: Bloomberg; izračun HNB-a

Slika 22. Nominalni dnevni tečaj kune prema euru, američkom dolaru i švicarskom franku srednji tečaj HNB-a

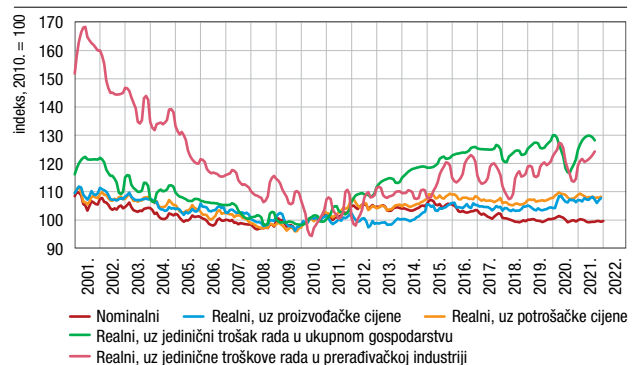
Izvor: HNB

Slika 21. HWWI indeks cijena sirovina (bez energenata)

Izvori: HWWI; izračun HNB-a

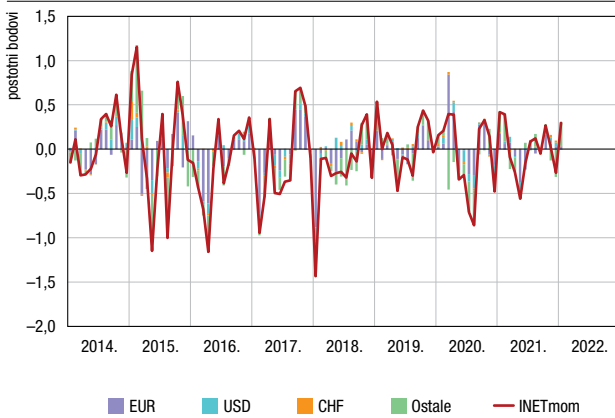
Slika 23. Nominalni i realni efektivni tečajevi kune

Napomena: Realni efektivni tečaj kune uz proizvođačke cijene uključuje hrvatski indeks proizvođačkih cijena industrije na ukupnom tržištu. Jedinični trošak rada izračunat je kao omjer isplaćenih naknada po zaposleniku i produktivnosti rada (izraženo kao BDP po zaposlenom), dok su realni efektivni tečajevi kune uz jedinične troškove rada dobiveni interpolacijom tromjesečnih vrijednosti. Pad indeksa označuje efektivnu aprecijaciju kune.

Izvor: HNB

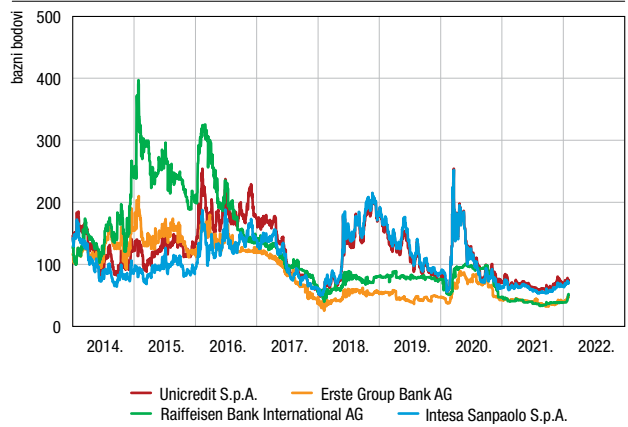
Slika 24. Doprinosi^a pojedinih valuta mjesečnoj stopi promjene prosječnog indeksa nominalnoga efektivnog tečaja kune (INET)

^a Negativne vrijednosti označuju doprinosi aprecijaciji INET-a.

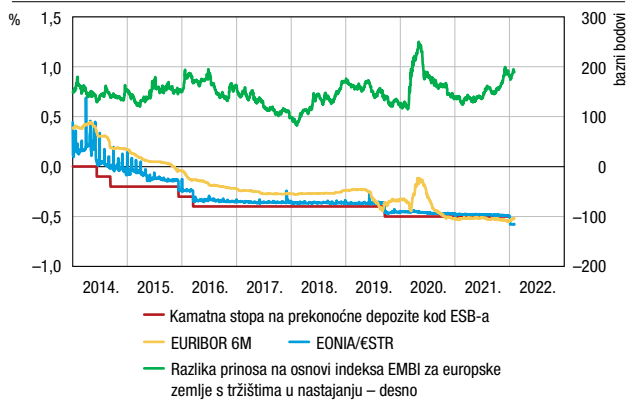
Izvor: HNB

Slika 27. Kretanje premije osiguranja od kreditnog rizika (CDS) za odabrane banke majke domaćih banaka

Izvor: S&P Capital IQ

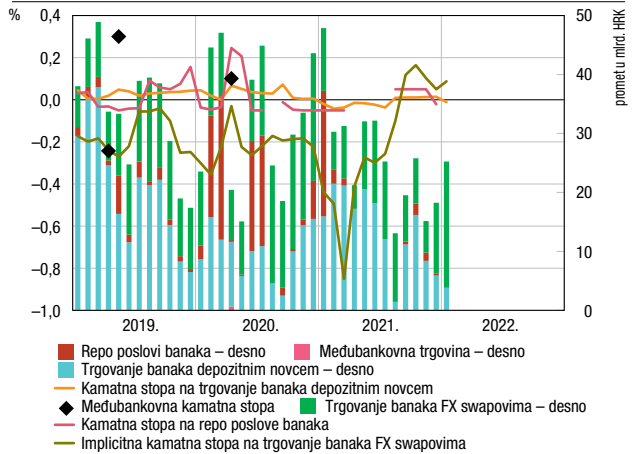
Slika 25. Kamatne stope na euro i prosječna razlika prinosa na obveznice europskih zemalja s tržištima u nastajanju

Napomena: EMBI je indeks (engl. *Emerging Market Bond Index*) koji pokazuje razliku prinosa na državne vrijednosne papire koje su izdale zemlje s tržištima u nastajanju, među kojima je i Hrvatska, u odnosu na nerizične vrijednosne papire koje su izdale razvijene zemlje. Od početka 2022. EONIA se zamjenjuje stopom €STR.

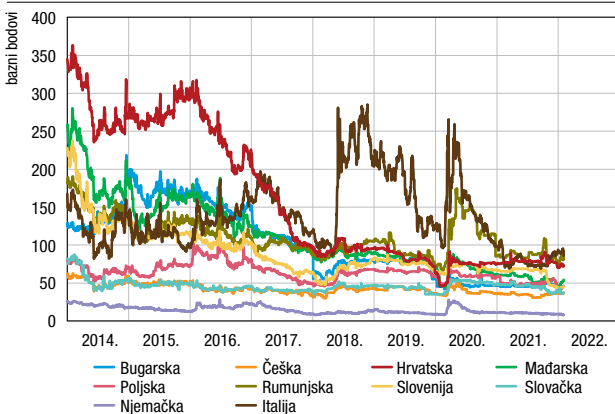
Izvori: ESB; Bloomberg; J. P. Morgan

Slika 28. Prekoćne kamatne stope i prometi

Izvor: HNB

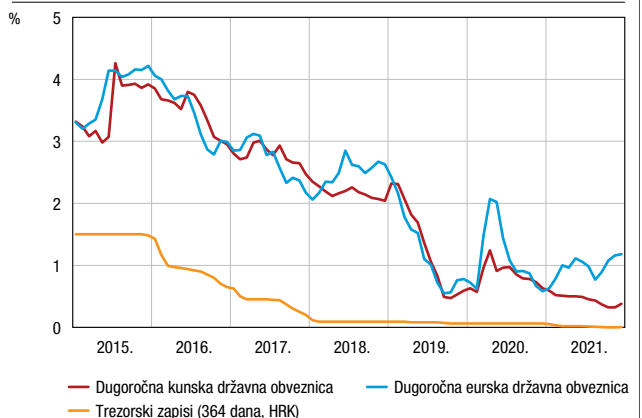
Slika 26. Kretanje premije osiguranja od kreditnog rizika (CDS) za petogodišnje državne obveznice odabranih zemalja

Napomena: Premija osiguranja od kreditnog rizika jest godišnji relativni iznos premije koju kupac CDS-a plaća kako bi se zaštitio od kreditnog rizika povezanog s izdavateljem nekog instrumenta.

Izvor: S&P Capital IQ

Slika 29. Prinosi na trezorske zapise i obveznice Republike Hrvatske

Napomena: Prinosi na dugoročne obveznice odnose se na obveznice preostalog dospijeća od deset godina, odnosno na obveznice najslabijeg preostalog dospijeća.

Izvor: HNB

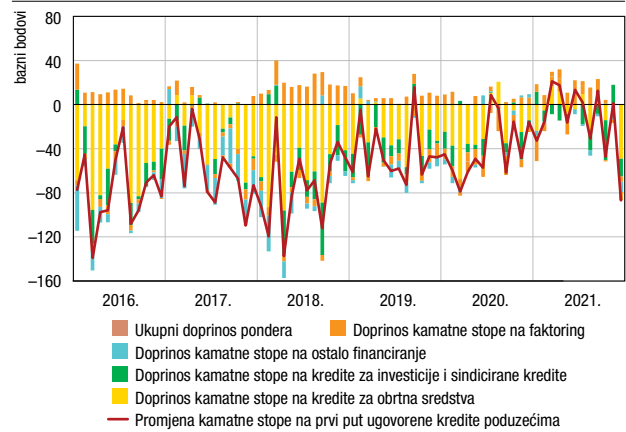
Slika 30. Kratkoročni troškovi financiranja

Napomena: Tromjesečni ponderirani pomični prosjeci. Devizni krediti uključuju i kunske kredite s valutnom klauzulom. Kamatne stope na kratkoročne prvi put ugovorene kredite stanovništvu ne prikazuju se zbog vrlo niskog udjela u ukupnim prvi put ugovorenim kreditima stanovništvu.

Izvor: HNB

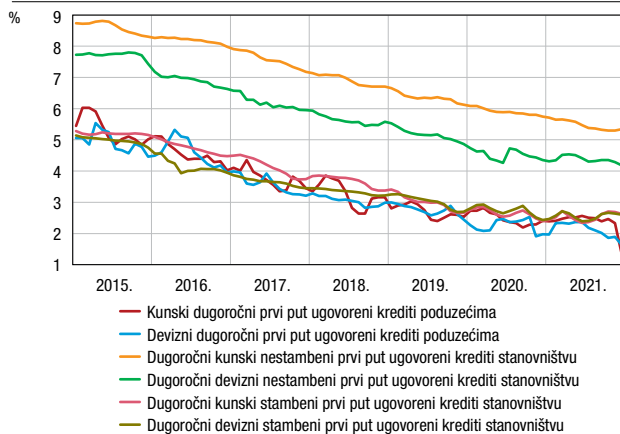
Slika 33. Doprinosi godišnjoj promjeni kamatne stope na prvi put ugovorene kredite poduzećima

Napomena: Izračunato na osnovi indeksa Bennet, prema kojem se ukupni doprinos dijeli na učinak kamatne stope i učinak pondera.

Izvor: HNB

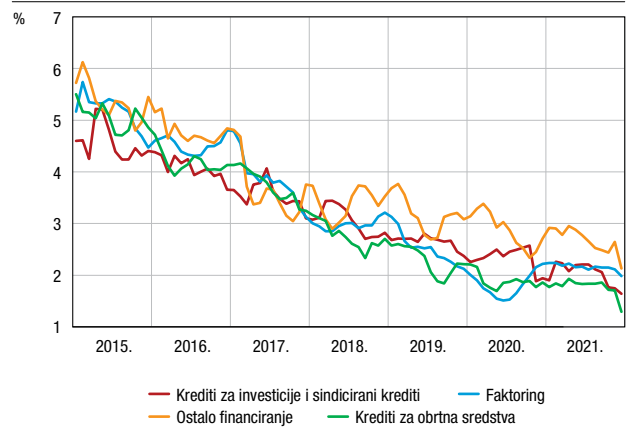
Slika 31. Dugoročni troškovi financiranja

Napomena: Tromjesečni ponderirani pomični prosjeci. Devizni krediti uključuju i kunske kredite s valutnom klauzulom.

Izvor: HNB

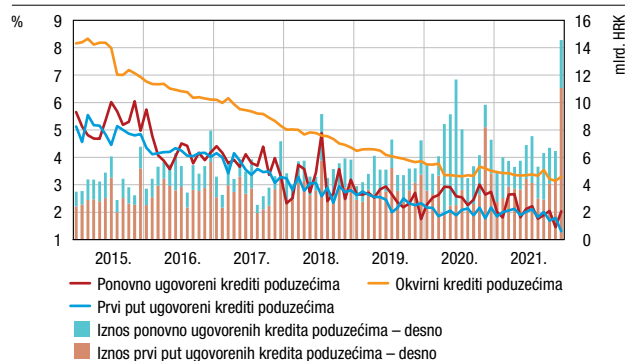
Slika 34. Kamatne stope na prvi put ugovorene kredite poduzećima prema namjeni

Napomena: Tromjesečni ponderirani pomični prosjeci

Izvor: HNB

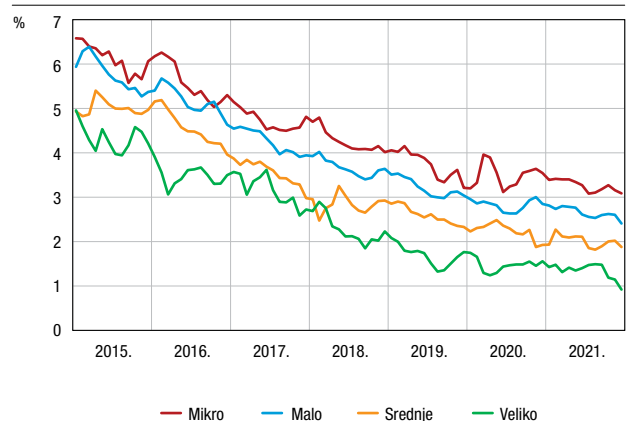
Slika 32. Kamatne stope i iznosi kredita poduzećima

Napomena: Za kredite po kreditnim karticama, prekoračenja po transakcijskim računima, revolving kredite i potraživanja s osnove kartica s odgodom plaćanja (engl. *charge card*) nisu dostupni podaci o prvi put ugovorenim kreditima jer su novi poslovi (koji kod ostalih instrumenata osim prvi put ugovorenih kredita uključuju i ponovno ugovorene postojeće kredite) za te instrumente jednaki stanjima pa su zato svrstani u kategoriju "Okvirni krediti".

Izvor: HNB

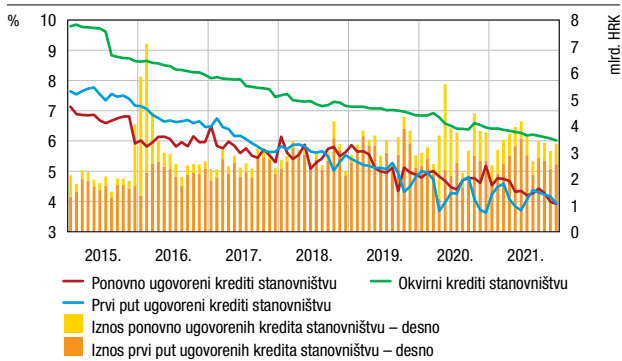
Slika 35. Kamatne stope na prvi put ugovorene kredite prema veličini poduzeća

Napomena: Tromjesečni ponderirani pomični prosjeci

Izvor: HNB

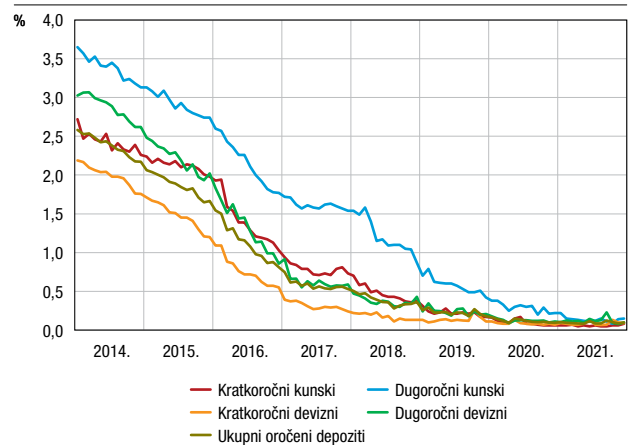
Slika 36. Kamatne stope i iznosi kredita stanovništvu

Napomena: Za kredite po kreditnim karticama, prekoračenja po transakcijskim računima, revolving kredite i potraživanja s osnove kartica s odgodom plaćanja (engl. *charge card*) nisu dostupni podaci o prvi put ugovorenim kreditima jer su novi poslovi (koji kod ostalih instrumenata osim prvi put ugovorenih kredita uključuju i ponovno ugovorene postojeće kredite) za te instrumente jednaki stanjima pa su zato svrstani u kategoriju "Okvirni krediti".

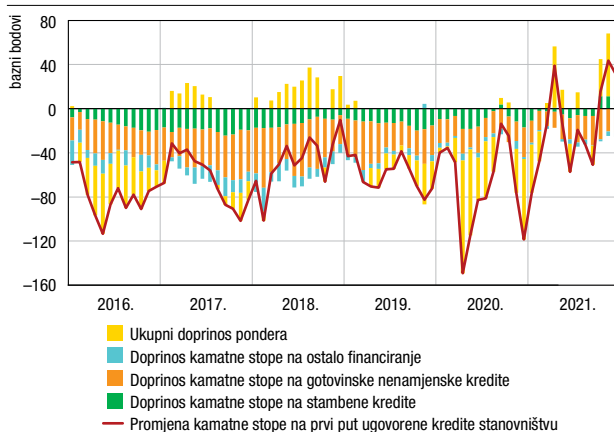
Izvor: HNB

Slika 39. Kamatne stope na oročene depozite stanovništva

Izvor: HNB

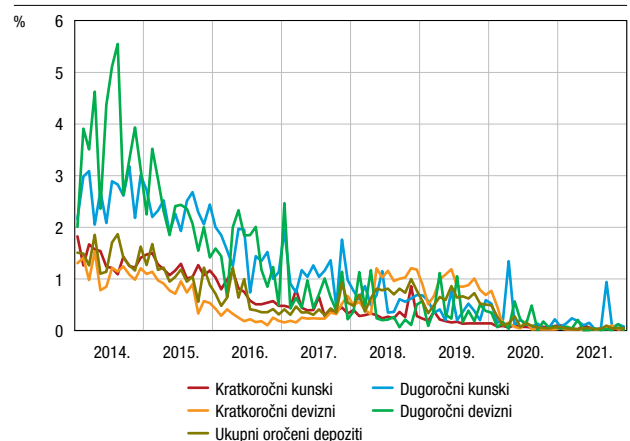
Slika 37. Doprinosi godišnjoj promjeni kamatne stope na prvi put ugovorene kredite stanovništvu

Napomena: Izračunato na osnovi indeksa Bennet, prema kojem se ukupni doprinos dijeli na učinak kamatne stope i učinak pondera.

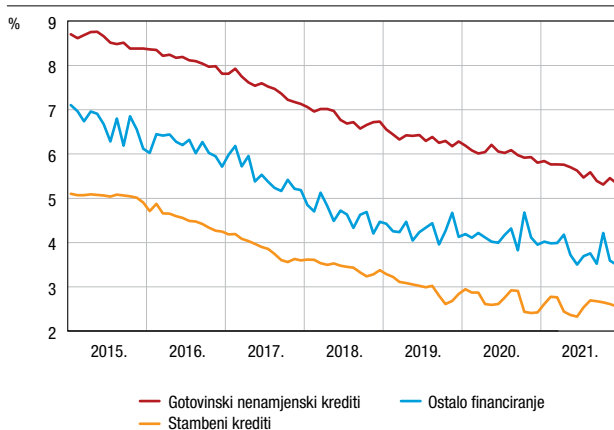
Izvor: HNB

Slika 40. Kamatne stope na oročene depozite poduzeća

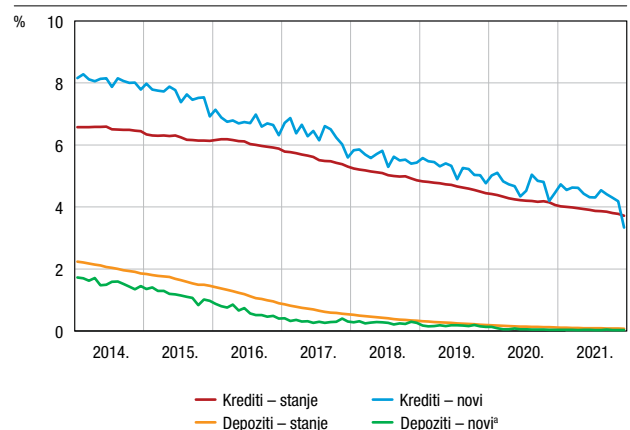
Izvor: HNB

Slika 38. Kamatne stope na prvi put ugovorene kredite stanovništvu prema namjeni

Izvor: HNB

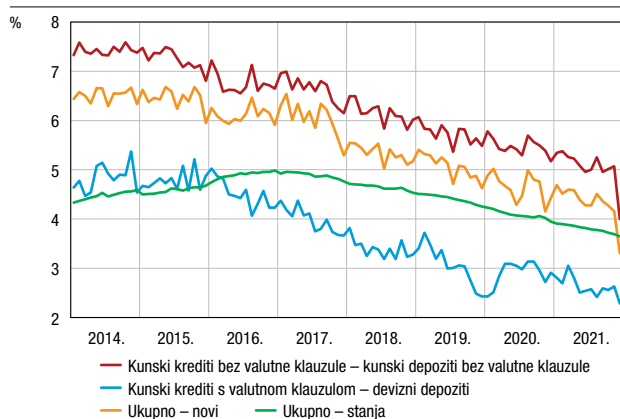
Slika 41. Prosječne kamatne stope na kredite (bez revolving kredita) i depozite

^a Za oročene depozite kamatne stope na nove poslove vagane su njihovim stanjima.

Izvor: HNB

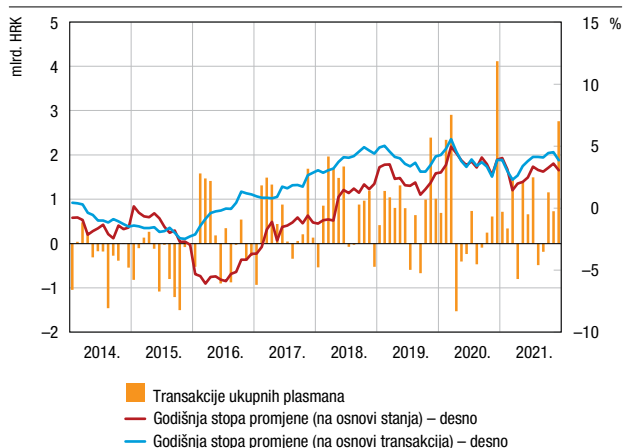
Slika 42. Razlike između kamatnih stopa na kredite (bez revolving kredita) i kamatnih stopa na depozite

Napomena: Razliku između prosječnih kamatnih stopa na kredite i prosječnih kamatnih stopa na depozite treba razlikovati od neto kamatne marže (omjera razlike kamatnih prihoda i kamatnih rashoda te ukupne imovine kreditnih institucija).

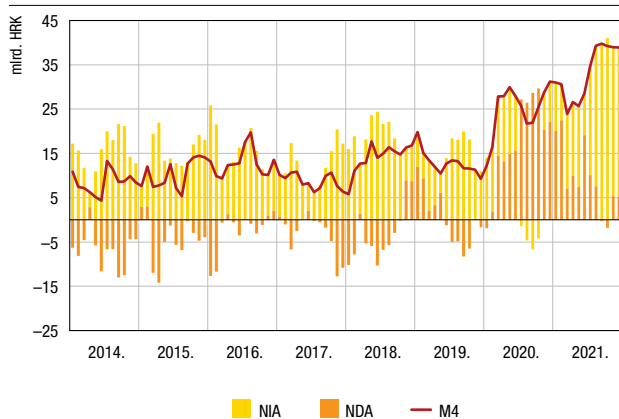
Izvor: HNB

Slika 45. Plasmani

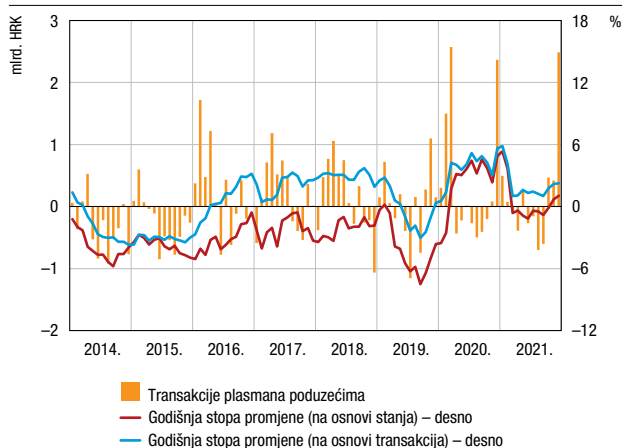
Izvor: HNB

Slika 43. Neto inozemna aktiva, neto domaća aktiva i ukupna likvidna sredstva (M4) apsolutne promjene u posljednjih 12 mjeseci

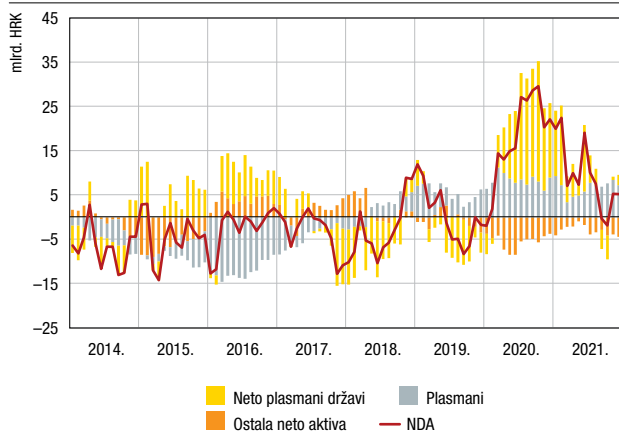
Izvor: HNB

Slika 46. Plasmani poduzećima

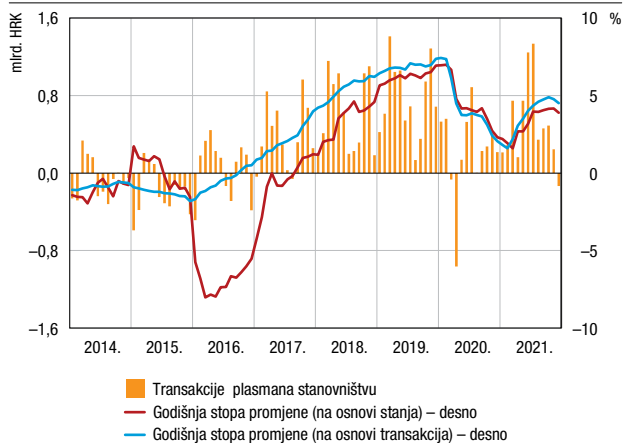
Izvor: HNB

Slika 44. Neto domaća aktiva, struktura apsolutne promjene u posljednjih 12 mjeseci

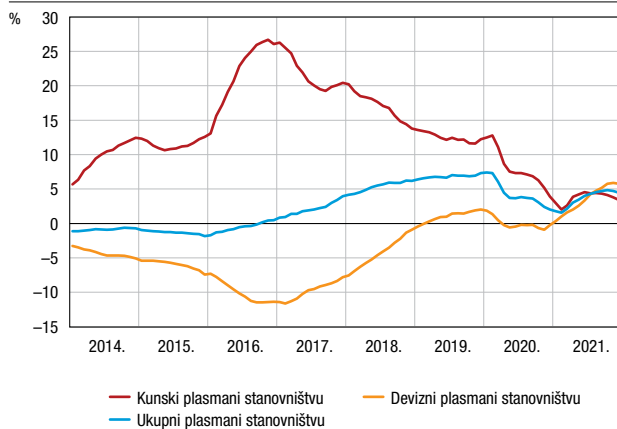
Izvor: HNB

Slika 47. Plasmani stanovništvu

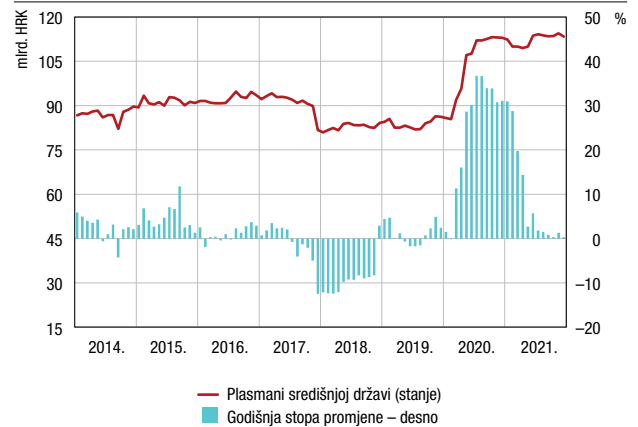
Izvor: HNB

Slika 48. Godišnje stope promjene plasmana stanovništvu na osnovi transakcija

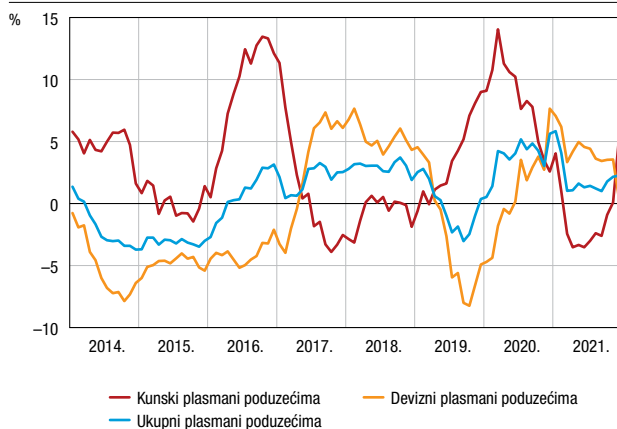
Izvor: HNB

Slika 51. Plasmani monetarnih financijskih institucija središnjoj državi

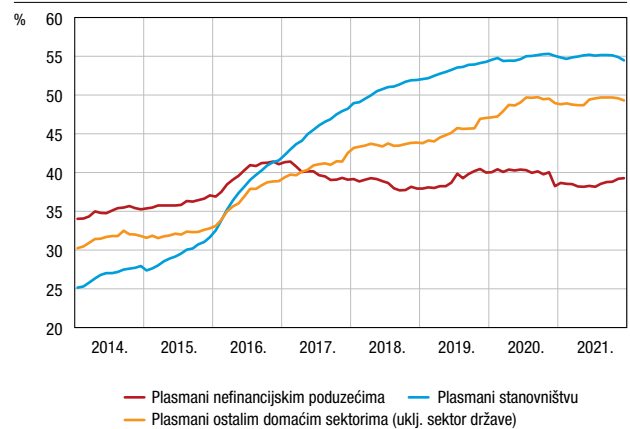
Izvor: HNB

Slika 49. Godišnje stope promjene plasmana poduzećima na osnovi transakcija

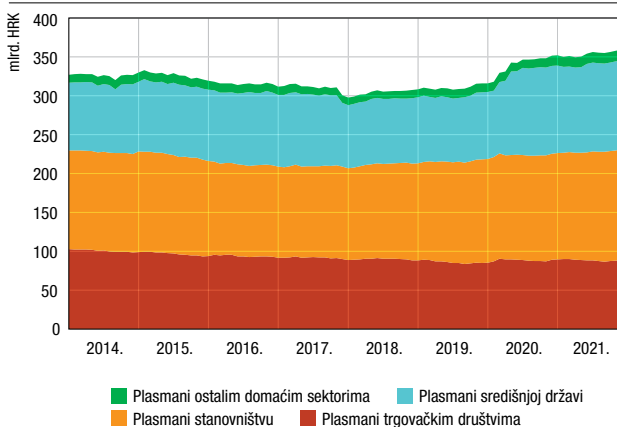
Izvor: HNB

Slika 52. Udio kunskih plasmana u ukupnim plasmanima sektora

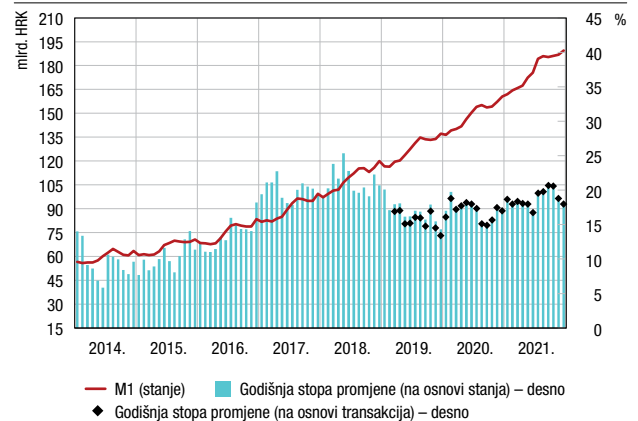
Izvor: HNB

Slika 50. Struktura plasmana monetarnih financijskih institucija

Izvor: HNB

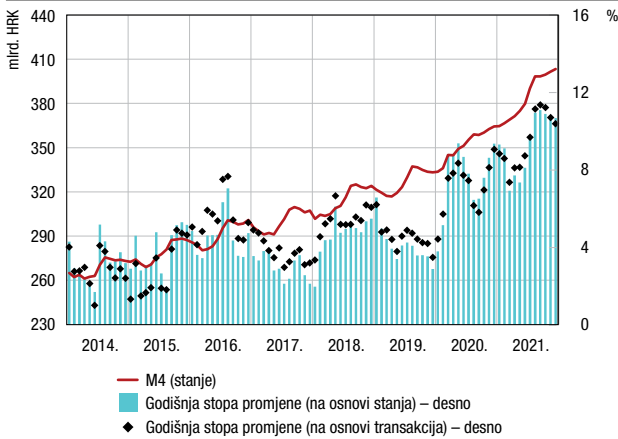
Slika 53. Novčana masa (M1)

Napomena: Stopa rasta na osnovi transakcija od ožujka 2019. isključuje učinak reklasifikacije novčanih fondova.

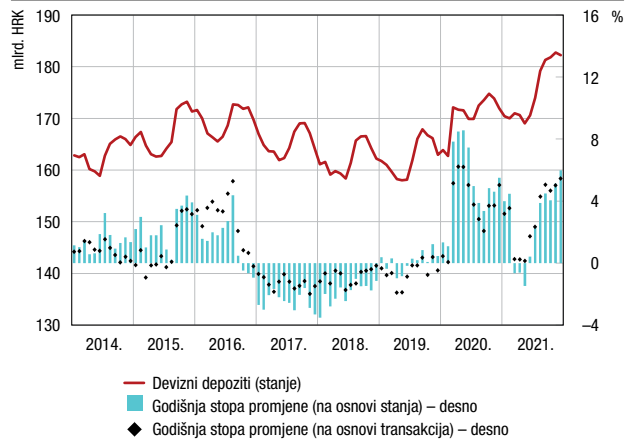
Izvor: HNB

Slika 54. Ukupna likvidna sredstva (M4)

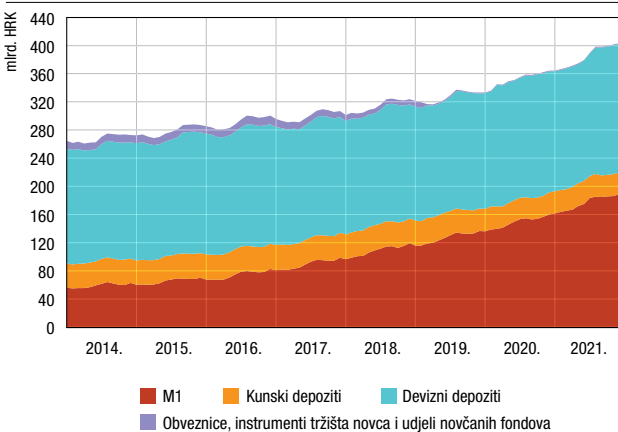
Izvor: HNB

Slika 57. Devizni depoziti

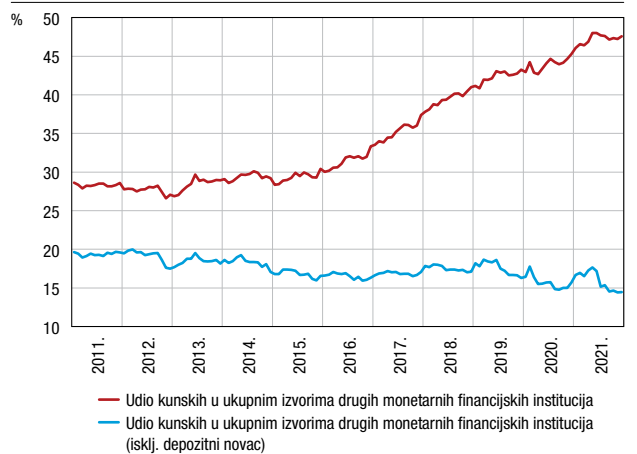
Izvor: HNB

Slika 55. Struktura monetarnog agregata M4

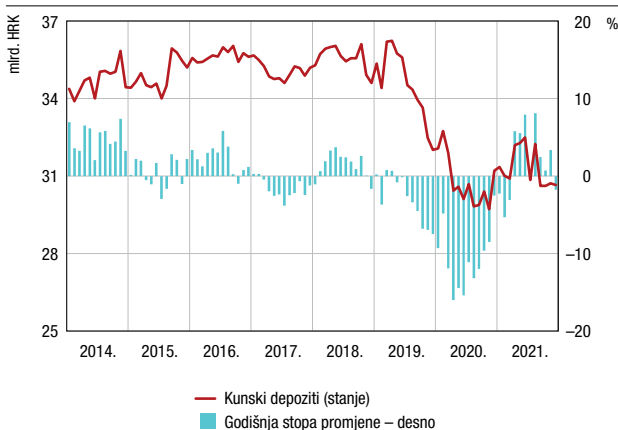
Izvor: HNB

Slika 58. Udio kunskih izvora

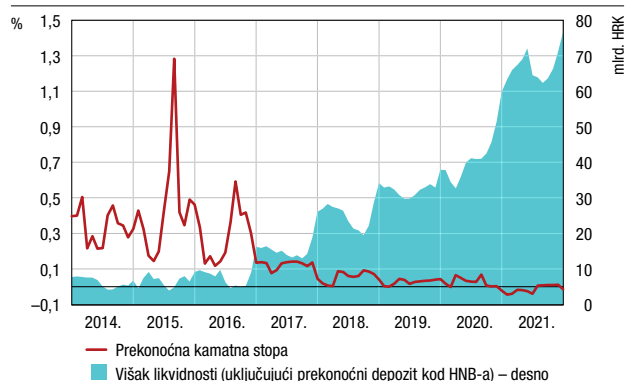
Izvor: HNB

Slika 56. Kunski štedni i oročeni depoziti

Izvor: HNB

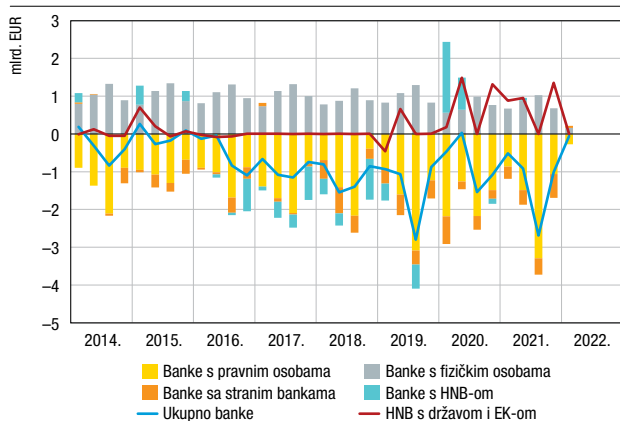
Slika 59. Likvidnost banaka i prekoćna kamatna stopa na trgovanje banaka depozitnim novcem

Napomena: Višak likvidnosti je razlika između stanja na računima za namiru poslovnih banaka kod HNB-a i iznosa koji banke moraju održavati na tim računima prema obračunu obvezne pričuve. Prekoćna kamatna stopa do kraja 2015. odnosi se na prekoćnu međubankovnu kamatnu stopu, a od početka 2016. odnosi se na prekoćnu kamatnu stopu na trgovanje banaka depozitnim novcem.

Izvor: HNB

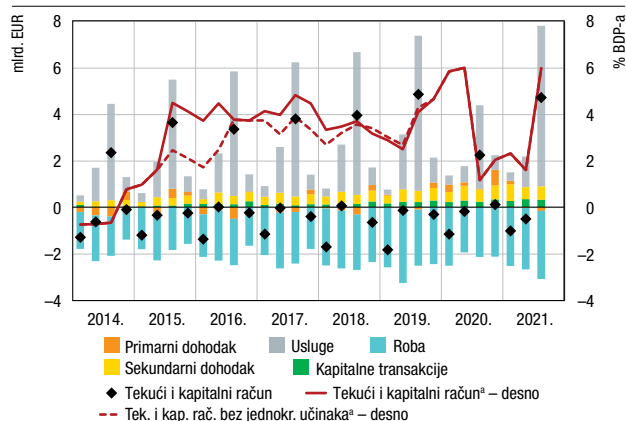
Slika 60. Promptne (SPOT) transakcije na deviznom tržištu (neto promet)

Napomena: Pozitivne vrijednosti označuju neto kupnju, a negativne vrijednosti neto prodaju. Pravne osobe uključuju državu. Podaci za prvo tromjesečje 2022. odnose se na siječanj.

Izvor: HNB

Slika 62. Tokovi na tekućem i kapitalnom računu

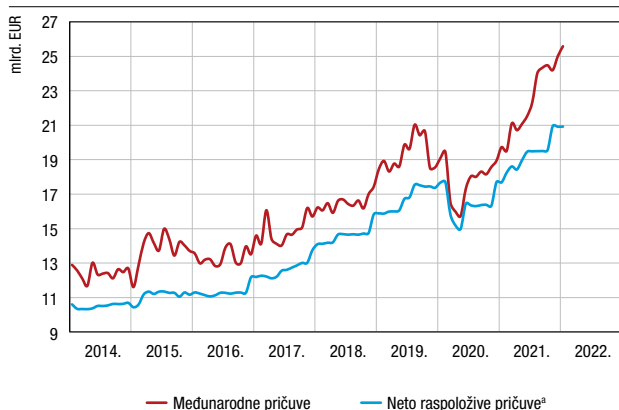

^a Zbroj posljednjih četiriju tromjesečja

Napomena: Jednokratni učinci uključuju konverziju kredita vezanih uz švicarski frank u 2015. te rezervacije banaka za kredite odobrene koncernu Agrokor u 2017. i 2018.

Izvor: HNB

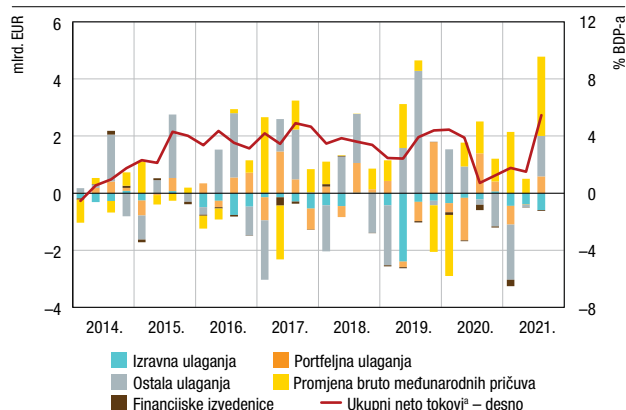
Slika 61. Međunarodne pričuve Hrvatske narodne banke tekući tečaj

^a NRP = međunarodne pričuve – devizna inozemna pasiva – devizni dio obvezne pričuve – devizni depoziti države

Izvor: HNB

Slika 63. Tokovi na financijskom računu prema vrsti ulaganja

^a Zbroj posljednjih četiriju tromjesečja

Napomena: Pozitivna vrijednost označuje neto odljev kapitala u inozemstvo (uključujući i rast međunarodnih pričuva).

Izvor: HNB

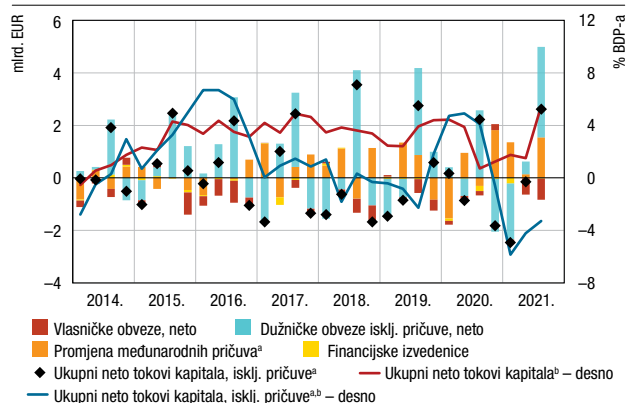
Tablica 2. Platna bilanca
preliminarni podaci, u milijunima eura

	2020.	3. tr. 2021. ^a	Indeksi	
			2020/ 2019.	3. tr. 2021. ^a / 2020.
Tekuće transakcije	-56,5	2.035,5	-	-
Kapitalne transakcije	1.074,4	1.272,0	120,8	118,4
Financijske transakcije (bez pričuva)	19,9	-3.180,3	1,4	-
Međunarodne pričuve HNB-a	603,2	6.214,1	60,9	1030,1
Neto pogreške i propusti	-394,8	-273,7	294,2	69,3

^a Odnosi se na zbroj posljednjih četiriju tromjesečja.

Izvor: HNB

Slika 64. Tokovi na financijskom računu prema vlasničko-dužničkom odnosu

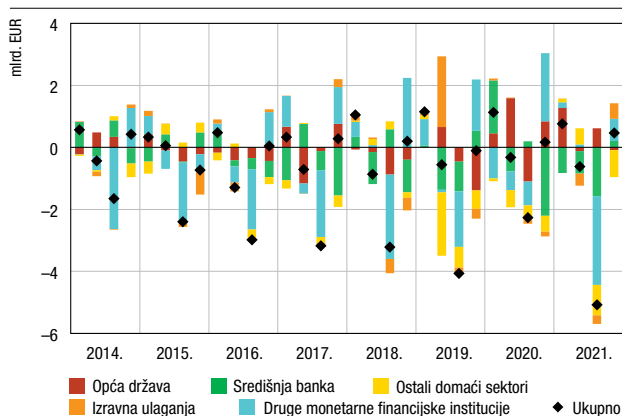
^a Promjena bruto međunarodnih pričuva umanjena je za inozemne obveze HNB-a.

^b Zbroj posljednjih četiriju tromjesečja

Napomena: Pozitivna vrijednost označuje neto odljev kapitala u inozemstvo. Neto tokovi jesu razlika između promjene sredstava i obveza.

Izvor: HNB

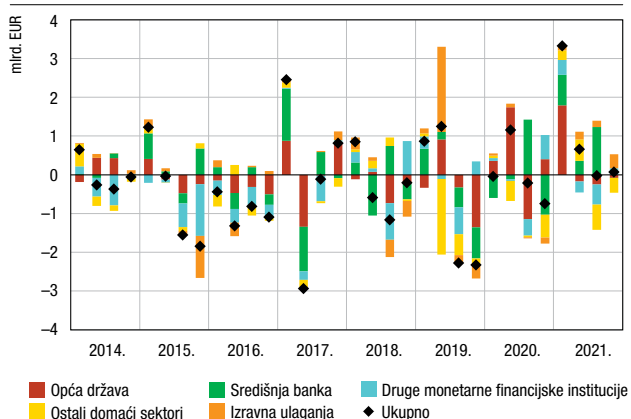
Slika 65. Transakcije neto inozemnog duga

Napomena: Transakcije su promjena duga isključujući međuvalutne promjene i ostale prilagodbe. Neto inozemni dug jest bruto inozemni dug umanjen za dužnička potraživanja prema inozemstvu. Podaci za četvrto tromjesečje 2021. odnose se na listopad i studeni.

Izvor: HNB

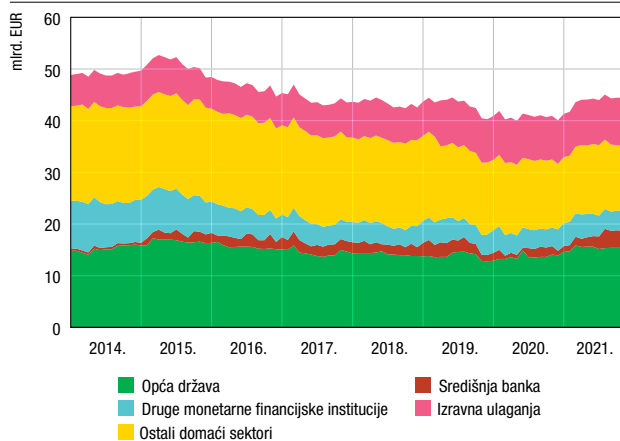
Slika 66. Transakcije bruto inozemnog duga

Napomena: Transakcije su promjena duga isključujući međuvalutne promjene i ostale prilagodbe. Podaci za četvrto tromjesečje 2021. odnose se na listopad i studeni.

Izvor: HNB

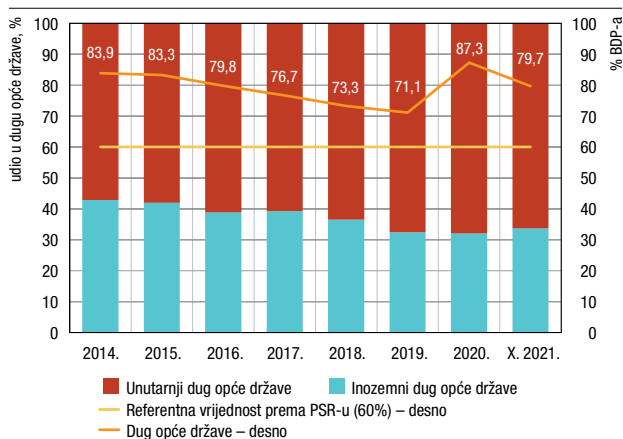
Slika 67. Bruto inozemni dug na kraju razdoblja

Napomena: Podaci zaključno sa studenim 2021.

Izvor: HNB

Slika 68. Dug opće države

Napomena: Za izračun relativnog pokazatelja uzet je projicirani nominalni BDP iz HNB-ove projekcije usvojene u prosincu 2021.

Izvor: HNB

Tablica 3. Saldo konsolidirane opće države prema metodologiji ESA 2010, u milijunima kuna

	I. – IX. 2020.	I. – IX. 2021.
Ukupni prihodi	128.753	148.581
Izravni porezi	17.752	16.426
Neizravni porezi	51.498	62.969
Socijalni doprinosi	33.348	36.918
Ostalo	26.155	32.268
Ukupni rashodi	148.317	154.757
Socijalne naknade	47.549	49.897
Subvencije	11.254	8.690
Kamate	5.614	5.171
Naknade zaposlenicima	37.149	39.652
Intermedijarna potrošnja	23.112	24.285
Investicije	12.785	14.324
Ostalo	10.854	12.738
Neto pozajmljvanje (+) / zaduživanje (-)	-19.563	-6.176

Izvori: Eurostat; DZS

Tablica 4. Državni proračun

prema metodologiji računskog plana, u milijunima kuna

	I. – XI. 2020.	I. – XI. 2021.
1. Prihodi	119.155	138.600
2. Prodaja nefinancijske imovine	464	355
3. Rashodi	134.238	144.464
4. Nabava nefinancijske imovine	3.714	6.318
5. Neto pozajmljvanje (+) / zaduživanje (-)	-18.333	-11.827
(1+2-3-4)		

Izvori: MF; izračun HNB-a

Tablica 5. Promjena duga opće države
u milijunima kuna

	X. 2020.	X. 2021.
Ukupna promjena duga	33.382	14.132
Promjena unutarnjeg duga	22.555	3.880
– Gotovina i depoziti	68	13
– Vrijednosni papiri osim dionica, kratkoročni	5.600	–1.973
– Vrijednosni papiri osim dionica, dugoročni	10.676	5.354
– Kratkoročni krediti	2.098	–283
– Dugoročni krediti	6.476	674
Promjena inozemnog duga	10.828	10.252
– Gotovina i depoziti	0	0
– Vrijednosni papiri osim dionica, kratkoročni	114	1.366
– Vrijednosni papiri osim dionica, dugoročni	9.171	4.225
– Kratkoročni krediti	0	–179
– Dugoročni krediti	1.543	4.839
Dodatak:		
Promjena ukupno izdanih jamstava	1.814	1.827

Napomena: Promjena unutarnjeg duga opće države = (promjena pojedinih kategorija – konsolidacijski elementi)

Izvor: HNB

Kratice i znakovi

Kratice

b. b.	– bazni bod	potr.	– potrošnja
BDP	– bruto domaći proizvod	PPI	– indeks cijena pri proizvođačima (engl. <i>Produce Price Index</i>)
BDV	– bruto dodana vrijednost	PSR	– Pakt o stabilnosti i rastu
BEA	– Ured SAD-a za ekonomske analize (engl. <i>U. S. Bureau of Economic Analysis</i>)	RH	– Republika Hrvatska
BIS	– Banka za međunarodne namire (engl. <i>Bank for International Settlements</i>)	SDR	– posebna prava vučenja
BZ	– blagajnički zapisi	SKDD	– Središnje klirinško depozitarno društvo d.d.
CDS	– premija osiguranja od kreditnog rizika (engl. <i>credit default swap</i>)	SMTK	– Standardna međunarodna trgovinska klasifikacija
DAB	– Državna agencija za osiguranje štednih uloga i sanaciju banaka	tis.	– tisuća
dep.	– depoziti	T-HT	– T – Hrvatski Telekom d.d.
d. n.	– drugdje nespomenuto	TNZ	– Tržište novca Zagreb
DZS	– Državni zavod za statistiku	tr.	– tromjesečje
EK	– Europska komisija	TZ	– trezorski zapisi
EMU	– Ekonomska i monetarna unija	val.	– valutni
engl.	– engleski		
ESB	– Europska središnja banka		
EU	– Europska unija		
Fed	– američka središnja banka (engl. <i>Federal Reserve System</i>)		
fik.	– fiksni		
FISIM	– posredno mjerene naknade za uslugu financijskog posredovanja		
FZO	– Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost		
HAC	– Hrvatske autoceste		
Hanfa	– Hrvatska agencija za nadzor financijskih usluga		
HBOR	– Hrvatska banka za obnovu i razvitak		
HC	– Hrvatske ceste		
HFP	– Hrvatski fond za privatizaciju		
HNB	– Hrvatska narodna banka		
HPB	– Hrvatska poštanska banka		
HWWI	– Institut za međunarodnu ekonomiju u Hamburgu (njem. <i>Hamburgisches Weltwirtschaftsinstitut</i>)		
HZMO	– Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje		
HZZ	– Hrvatski zavod za zapošljavanje		
HZZO	– Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje		
IEA	– Međunarodna agencija za energiju (engl. <i>International Energy Agency</i>)		
ILO	– Međunarodna organizacija rada (engl. <i>International Labour Organization</i>)		
Ina	– Industrija nafte d.d.		
ind.	– industrijski		
IPC	– indeks potrošačkih cijena		
JTR	– jedinični troškovi rada		
MF	– Ministarstvo financija		
mil.	– milijun		
mlrd.	– milijarda		
MMF	– Međunarodni monetarni fond		
NDA	– neto domaća aktiva		
NIA	– neto inozemna aktiva		
NKD	– Nacionalna klasifikacija djelatnosti		
OECD	– Organizacija za gospodarsku suradnju i razvoj (engl. <i>Organization for Economic Cooperation and Development</i>)		
OP	– obvezna pričuva		
PDV	– porez na dodanu vrijednost		

Troslovne oznake za valute

ATS	– austrijski šiling
CHF	– švicarski franak
CNY	– juan renminbi
DEM	– njemačka marka
EUR	– euro
FRF	– francuski franak
GBP	– funta sterlinga
HRK	– kuna
ITL	– talijanska lira
JPY	– jen
USD	– američki dolar
XDR	– posebna prava vučenja

Dvoslovne oznake za zemlje

AT	– Austrija
BE	– Belgija
BG	– Bugarska
CY	– Cipar
CZ	– Češka
DE	– Njemačka
DK	– Danska
EE	– Estonija
ES	– Španjolska
FI	– Finska
FR	– Francuska
GB	– Velika Britanija
GR	– Grčka
HR	– Hrvatska
HU	– Mađarska
IE	– Irska
IT	– Italija
LT	– Litva
LV	– Letonija
MT	– Malta
NL	– Nizozemska
PL	– Poljska
PT	– Portugal
RO	– Rumunjska
SI	– Slovenija
SK	– Slovačka

Znakovi

–	– nema pojave	∅	– prosjek
....	– ne raspolaže se podatkom	a, b, c,...	– oznaka za napomenu ispod tablice i slike
0	– podatak je manji od 0,5 upotrijebljene jedinice mjere	*	– ispravljen podatak
		()	– nepotpun, nedovoljno provjeren podatak